

2020. JANUÁR: A TE SZAVADRA + ARARÁT FÖLDJE – SÉM, KHÁM ÉS JÁFET NYOMDOKAIN
+ AZ ÚJ ÉVBEN KÉREM, MOSOLYOGJON – ISTEN DICSŐSÉGÉRE! + MEGVÁLTÁS ÍTELET ÁLTAL + EGYEDÜL A SZERETET!
+ „ISTEN... MAJD GONDOSKODIK!” + LELKIPÁSZTORI TÖRTÉNETEK + JÉZUS VISSZAJÖVELE. MIKOR? + A „MIHAI IONESCU” ISKOLA

Adventszemle

HAVONTA MEGJELENŐ TÁJÉKOZTATÓ ÉS GONDOLATÉBRESZTŐ FOLYÓIRAT A KRISZTUS VISSZAJÖVELETÉT VÁRÓKNAK

PARÍZIA

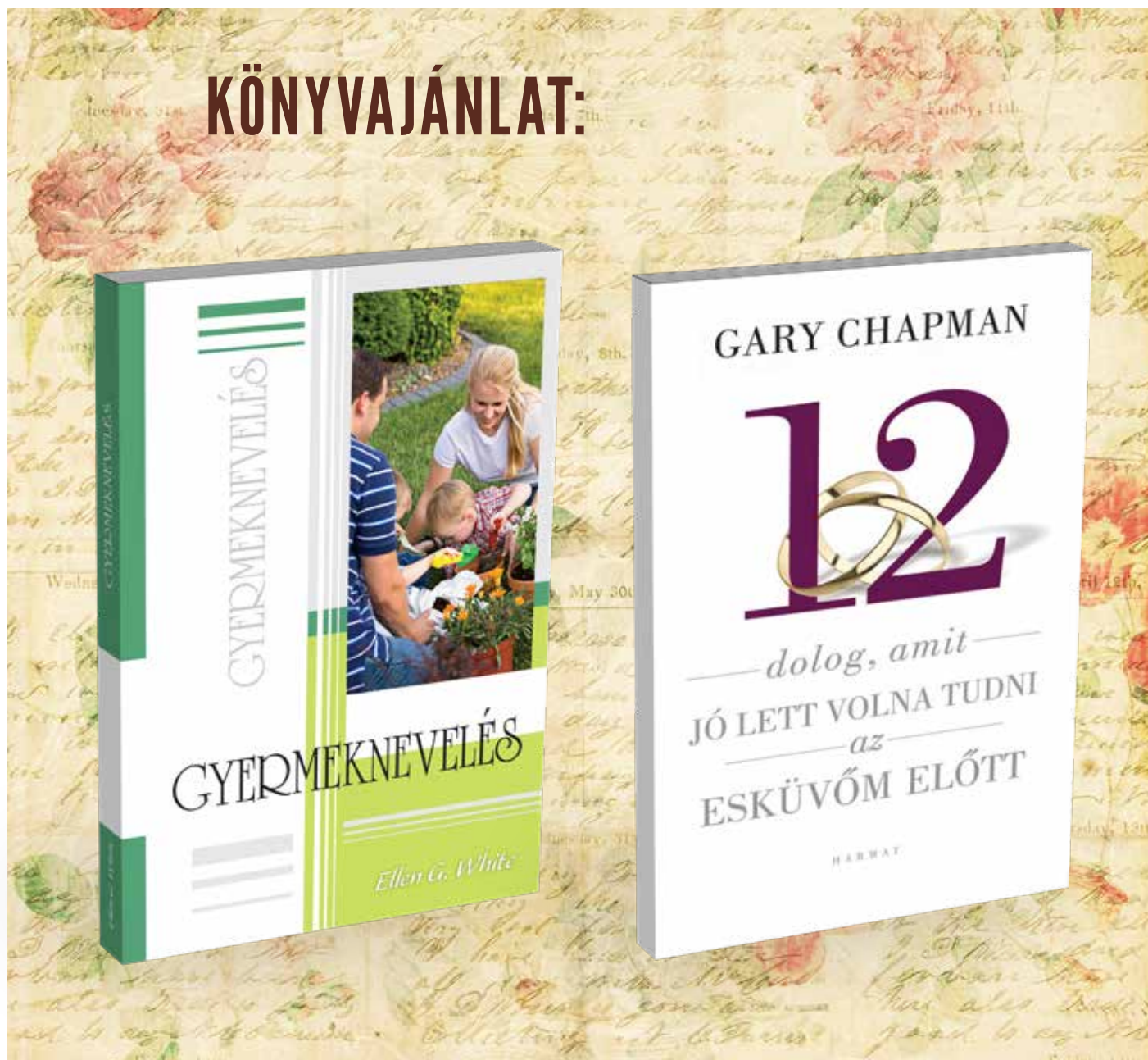
Ámen, jövel, Uram Jézus!

Adventszemle

„Íme, Én hamar eljövök...”

Küldetésünk, hogy Urunkat, Jézus Krisztust dicsőítsük határtalan szeretete bizonyítékainak ismertetésével. Célunk az, hogy cikkeink és híreink által olvasóink jobban megismerjék a Megváltót, és reménykedve várják közeli eljövetelét.

KÖNYVAJÁNLAT:

2020. január. A Romániai Hetednap Adventista Egyház hitnevelő és tájékoztató havilapja.
Megjelenik havonta az Unióbizottság irányításával.

Igazgató Balla Loránd; Főszerkesztő Teodor Huțanu; A magyar kiadás koordinátora Szász Ernő; Tanácsadók Aurel Neațu, Georgel Pîrlitu, Emil Jigău, Mihai Maur, Tiberiu Nica, Robert Mandache, Viorel Răducan, Ioșif Pașca, Gabriel Ban; Különleges munkatársak Romică Sirbu, Dragoș Mușat, Gelu Poenariu, Florian Ristea, Marius Andrei; Fordította Bartha Sándor; Szerkesztő Zakariás Loránd; Tördelés Szőcs Erzsébet; Levelezési cím Curierul Adventist (Adventszemle), str. Cuza Vodă, nr. 12, Cluj-Napoca, jud. Cluj, cod 400107; Tel. 0756-059330; E-mail zakariaslorand@yahoo.fr; Website www.curieruladventist.ro; Nyomtatás Tipografia Viața și Sănătate, Șos. Cernica, nr. 101, Pantelimon, jud. Ilfov; Tel. 021/3230020, Fax 021/3230040
ISSN 1842 - 3361

„EGY JOBB, MENNYEI HAZA”

Eltelt egy újabb év. Isten nem azért engedte meg, hogy folytassuk hitünk utazását ezen a földön, mert megfeledkezett rólunk – ahogy sokszor gondoljuk a kísértések közepette –, hanem azért, mert „hosszan tűr éretünk” (2Pt 3:9).

A világgal ellentétben az igazi hívők nem arra várnak, amit a világ felkínál, hanem „jobb után vágyódnak, tudniillik mennyei után” (Zsid 11:16). Erre nemcsak az utóbbi két-három nemzedék vágyott, hanem Isten összes gyermeke, az igaz Ábellel kezdődően. Róluk írja Pál apostol: „Hitben haltak meg mindezek, nem nyerve meg az ígéreteket, hanem csak távolról látva és üdvözölve azokat, és vallást tevén arról, hogy idegenek és vándorok a földön” (Zsid 11:13).

Lenyűgöző! Nemzedék nemzedéket követve várja már több mint 6000 éve a jobb, mennyei hazát. Ezért éltek, és ezért haltak meg. Milyen elvárásaink vannak a 2020-as esztendőre? Mindannyian egy jobb évet várunk gazdasági, szakmai, politikai téren, valamint mindazon területeken, amelyekhez szermélyes érdekek fűznek. Ebben nincs semmi rossz, viszont a legfontosabb várakozás az, amely figyelembe veszi a jobb, mennyei hazát.

Ha alaposan szemügyre vesszük Jézus életét és munkásságát, megfigyelhetjük, hogy Ő, Aki nem a bűn és a szenvedés e világából való volt, szintén a „jobb, mennyei hazát” várta. Prédikációiban sokat említette a mennyek országát. Íme, néhány példa:

„Boldogok a lelki szegények: mert övék a **mennyeknek országa**” (Mt 5:3).

„Jöjjön el a Te **országod**” (Mt 6:10).

„Hanem keressétek először **Istennek országát**” (Mt 6:33).

„Nem minden... megy be a **mennyek országába**” (Mt 7:21).

„Engedjétek, hogy a kisgyermek én hozzám jöjjenek... mert ilyeneké az **Istennek országa**” (Lk 18:16).

A „mennyei, jobb haza” gondolata volt a Krisztus prédikációit átszövő vörös fonal. Életét teljes mértékben áthatotta ez a várakozás.

Csodálatra méltó, hogy ezt a várakozást megtaláljuk a feltámadása után is: „Kiknek az ő szenvedése után sok jel által meg is mutatta, hogy ő él, negyven napon át megjelenvén nékik, és szólván az ISTEN ORSZÁGÁRA tartozó dolgokról” (Csel 1:3).

Feltámadása után nem nyilatkozott Júdás árulásáról, Péter tagadásáról, sem a katonák kegyetlenségéről vagy a papok gyűlöletéről. Nem a múlttól, hanem a jövőről beszélt. Negyven napon át csak egyetlen dologról prédikált: „a mennyei, jobb” hazáról. Hiszen ezért a „hazáért” öltött emberi testet, ezért a hazáért élt közöttünk a földön, halt meg és támadt fel, és szintén ezért fog visszajönni. Minden ezért a „jobb, mennyei hazáért” történt.

Az Úr Jézus türelmetlenül várta ezt a hazát. És most is várja. De most már nem a mennyek országára vár, hanem ránk. Rád és rám.

Az ihletett író a következőket mondja: „Az Úr nemsokára eljön, ezért legyünk készen, hogy békességben találkozzunk Vele! (...) Ne szomorkodjunk, hanem legyünk vidámak, és mindig tekintsünk az Úr Jézusra, mert nemsokára eljön! Legyünk készen és várjuk az Ő megjelenését! Milyen dicsőséges lesz, amidőn meglátjuk Őt és üdvözöl bennünket, mint megváltott gyermekeit! Sokáig vártunk, de reménységünk ne aludjon ki. (...) Úgy érzem, hogy hangosan kell kiáltanom: »Megyünk hazafelé!!!« Közeledik az idő, amikor Krisztus eljön hatalommal és dicsőséggel, hogy megváltott gyermekeit elvigye örök otthonukba” (*Tanácsok a gyülekezetnek*, 356. o.).

2020-ban ez az érzelmdús várakozás töltse be életünket és otthonainkat! Kívánom, hogy az új év ne csak a mennyei otthon iránti forró várakozást hozza el, hanem magát a Mennyei Hazát is! ■

TARTALOM

3 Vezércikk

Georgel Pirlitu

„Egy jobb, mennyei haza”

4 Lelkiség

Adrian Neagu

A Te szavadra

6 Misszió

Daniël Nițulescu

Ararát földje – Sém, Khám és Jáfet nyomdokain

10 Elmélkedés

Pavel Burlacu

Az új évben kérem, mosolyogjon – Isten dicsőségére!

12 Lelkiség

Emilian Niculescu

A hit általi megigazulás (2)

Megváltás ítélet által

15 Egészség

Constantin Dinu

Egyedül a szeretet!

16 A kereszténység történelme

Beniamin Lupu

Isten trónja a Merkabah misztikus hagyományban és a Hekhalot irodalomban

19 Hitvédelem

Ștefan Radu

Ingyenes biztosítás

22 Egészséges táplálkozás

Elena Pridie

„Isten... majd gondoskodik!”

24 Tapasztalatok

Javier Moliner

Lelkipásztori történetek

26 Az Ige világossága

Emilian Niculescu

A fájdalom sötétsége

27 Teológia

Florin Lăiu

Jézus visszajövele. Miikor?

30 Adventista oktatás

Beniamin Rösca

A „Mihaï Ionescu” iskola

31 Gyermekekdal

Alina Chirileanu

Bibliai kalandok

A TE SZAVADRA

Miközben az éj árnyai lassan elrejtöztek az első nap-sugarak elől, a tanítványok fáradtan és csalódottan a part felé eveztek. Gyönyörű volt a reggel, de ők túlságosan fáradtak és elkeseredettek voltak ahhoz, hogy örülni tudtak volna ennek. Habár nem ez volt az első fogás nélküli éjszakájuk, minden bizonnyal ezúttal a kudarc sokkal keserűbbnek tűnt. Keresztelő János letartóztatása, a rómaiak jelenléte és a vallási vezetők ingatagsága azt sejtette, hogy aligha fognak teljesedni felszabadulásra és jólétre vonatkozó reményeik, elvárásaik. A csillagok lassan kihunyó fénye szebb jövővel kapcsolatos álmaikat is magával ragadta.

Partot értek, és nagy meglepetésükre Jézussal találkoztak, Aki a tömeggel való szokásos találkozója előtt csendes pillanatokra vágyott. Rengeteg kérdés gyötörte lelküket, de a gyülekező tömeg miatt már nem beszélgethettek a Mesterral. Így hát hozzáfogtak a hálók megtisztításához... Pedig erőteljes bizonyítékokra lett volna szükségük, hogy meglássák, valóban Őbenne teljesedik az Ige, amiről oly sokszor beszélt már...

De úgy tűnt, semmi sem úgy alakul, ahogy szeretnék.

Jézus odament Péterhez, s mintha teljesen hidegen hagyná a tanítvány szívének gyötrődése, arra kérte, hogy evezzen bennebb a parttól, mert szólni akar az emberekhez. A tömeg a parton tolongott, és Jézus szavai gyógyírként áradtak szerteszét. Péter dermedten hallgatta Annak szavait, Aki úgy szólt, ahogyan senki más. Úgy tűnt, hogy a menny sosem volt ilyen közel a földhöz, mint akkor. És amikor Jézus befejezte beszédét, Péter mintha édes álomból ébredt volna. Ekkor Jézus nem azt kérte, hogy a szerény csónakot vezesse ki a partra, hanem azt, hogy evezzen a nyílt vízre. A kis csónak távolodni kezdett a parttól, az emberek pedig az elhangzott szavak hatása alatt las-

san elindultak otthonaik felé. Péternek rengeteg kérdése lett volna, de úgy tűnt, egyiket sem igyekezett kimondani. A mély csendben csak Jézus szava hallatszott: utasította Pétert, hogy vesse ki a hálót.

Igaz, hogy korábban semmit sem fogott, de a nemrég elhangzott prédikáció hatására mégis így szólt: „Mester, jóllehet egész éjszaka fáradtunk, mégsem fogtunk semmit: mindazáltal a Te parancsolatodra levetem a hálót.”

És ekkor megtörtént a csoda. A háló megtelt hallal. Akkor volt a fogás, hogy a csónak nem is bírta el. Mivel nem voltak túl messze a parttól, intettek a társaiknak, és segítséget kértek. De Péter ekkor már nem a halak begyűjtésével törődött, hanem Jézus lábai elé vetette magát, és könnyek közt jelentette ki: „Eredj el én tőlem, mert én bűnös ember vagyok, Uram!” Isten hatalmát látva rémület vett erőt rajta, hiszen tudta, hogy az Úr olvas a szívében, és látja kérdéseit. Tisztában volt vele, hogy maga Isten szállt alá a kis csónakba, és azt is tudta, hogy az Úr fensége meghaladja mindazt, amit ő kérhet vagy kigondolhat. Ennek következtében Jézus felszólítására – „Jöjj, kövess engem!” – képes volt mindent elhagyni, hogy emberek halászhasson. Megtanulta, hogy mi biztosíthatja számára a sikert: Isten szava.

A tanítványok története a mi történetünk is. Ő, hány-szor kellett végignéznünk, hogy elfogy az erőnk, időnk, pénzünk, szeretetünk, kérdések és csalódások gyötörtek, hogy aztán meglepődve vegyük tudomásul magunk mellett a végtelen Isten jóságát és fenségét. És a kulcs minden esetben ugyanaz: „A Te szavadra”. Az újesztendőben ilyen áldásokban részesülhetünk, ha készek vagyunk azt tenni, amit aznap Péter.

Ne add fel!

Péter tapasztalatából elsősorban a szorgalmat tanulhatjuk meg. Egy sikertelen éjszaka után ezek a halászok nem haza igyekeztek, hanem a parton maradvan előkészítették a hálóikat a következő halászatra. Noha első látásra jelentéktelen részletnek tűnik, mégis sokat elárul Simon Péterről és a társairól. Bár fáradtak és csalódottak voltak, mégis úgy döntöttek, hogy megtisztítják a hálót, hogy készen álljanak egy újabb halászatra. Bizonyára nagyon szerettek volna halakkal teli csónakkal hazatérni, de tudták, hogy a valóság néha a küzdelem teljes feladására készíthet. Mindezek mellett azonban nem csüggedtek el teljesen. Partra vontatták a csónakokat, kipakolták a hálókat, majd alaposan megtisztították, aztán újra elhelyezték a csónakokban, felkészülve az újabb próbálko-

zásra. Ha ez a te történeted is, akkor légy készen úgy cselekedni, ahogyan ők tettek! Légy kész továbbmenni, és akkor Isten megmutatja a helyes irányt, amelyre indulnod kell. Készítsd ma a hálókat, hogy holnap áldásokkal telhessenek meg!

Engedd, hogy Isten húzza keresztül a terveidet

Meglehet, hogy Péternek aznapra más tervei voltak. Az álmatlan éjszaka után bizonyára arra gondolt, hogy jót tenne egy kis pihenés. De Jézus arra kérte, hogy szálljon csónakba, és kissé távolodjon el a parttól, majd utasította, hogy evezzen ki a nyílt tóra, és vesse ki a hálót. Nem ez volt a terve arra a napra. Mégis készségesen engedte meg Jézusnak, hogy szálljon be a csónakjába, s így a Mester rendelkezésére bocsátotta önmagát. Részéről ez nem csupán előzékeny gesztus volt, hanem a hit cselekedete. Isten nem azért kér az időnkől vagy a rendelkezésünkre álló eszközökből, mert látni akarja, hogy egyáltalán készek vagyunk-e áldozatot hozni Érette, hanem azért, hogy minden esetben valami jobbat adjon, és mások is áldásban részesüljenek általunk. Isten nem a „viszszavonás Istene”. Megtanít arra, hogy mindig „bölcsen” kell eljárunk. A Szentírásban említett bölcsesség azonban azt jelenti, hogy készek vagyunk felismerni Őt minden utunkban, jelenti azt, hogy először Isten országát keressük, és az élet apró részleteiben észre vesszük gondviselését. Terveinket minden nap alá kell vetnünk Istennek, és engednünk kell, hogy Ő mutassa meg az útirányt. Ezt a teljes odaadást kell minden reggel megújítanunk, ezért kell estéről estére hálát adnunk, ez kell, hogy folyton a szemünk előtt lebegjen, és ennek hatására kell sokszor elmondanunk: „Látám az Istent színről színre, és megsza badult az én lelkem.”

Éld az Ige erejét!

Ebben az igeszakaszban egy fejlődési folyamat van leírva az Ige hallásától annak betöltéséig. Szép dolog hallgatni Jézust, ahogy a tömeghez beszél, csodálni az általa használt szemléltető példákat, egyszerű szavainak mély-séges üzeneteit, azonban csak az engedelmesség eredményez igazi örömet. Akkor történt meg a csoda, amikor Péter a bizonyítékok és hagyományok ellenére kivetette a hálót „Jézus szavára”.

Teljesen biztos, hogy semmi sem volt véletlen, ami korábban történt. Péter és a társai elszántak voltak, nem adták fel, és még a kudarc ellenére is végezték a munkát, továbbá pedig, készek voltak Jézus rendelkezésére bocsátani a csónakot. És Jézus prédikációjának szépsége volt az az eszköz, amely által Isten arra készítette Pétert, hogy még ott és még akkor is engedelmeskedjen a Szónak, ahol értelmetlennek tűnik, vagy ahol az nem egyezett az ismereteivel, tapasztalatával.

A „Te szavadra” nem csak egyszeri találkozást jelent Isten hatalmával, hanem állandó járást az isteni világos-

ságban. A csoda folytán Péter megértette, hogy Jézus mellettük volt a csalódás éjszakáján is, csak ők nem látták. Olvasott a gondolataikban, hallotta kérdéseiket, és ezért jött el kora reggel megválaszolni azokat. Szívüket hitre vezette Jézus, és felkínálta a lehetőséget, hogy hallhassák az Igét, majd betöltésük azt. Eddig még „a hit hallásból van, a hallás pedig Isten Igéje által”.

Ugyanilyen készséget kell tanúsítanunk a hallásra, és arra, hogy véghezvigyük az üdvösséget, még ha már tetünk is néhány lépést a keresztény életben. És függetlenül attól, hogy körülöttünk mit beszélnek és tesznek az emberek, az Igének ma is van ereje megváltoztatni életeket és körülményeket, amelyeket az Ő kezébe helyezünk.

Sokszor pontosan abban mutatkozik hiány, hogy nem vagyunk hajlandók meghaladni „amiket a próféták szoltak”. Ám ha szeretnénk átélni azt a csodát, amit a tanítványok is átéltek, akkor hozzájuk hasonlóan teljes engedelmességre van szükségünk.

Engedd, hogy lépjen meg Isten!

Vajon helyes volt Péter kijelentése: „Eredj el én tőlem, mert én bűnös ember vagyok, Uram!”? Nehéz kérdésnek tűnik, ha nem vagyunk figyelmesek, és nem vesszük észre a bibliai leírás apró részleteit. Péter nem lázadó lelkiülettel szolt, és nem állt szándékában elhagyni Jézust. Ne feledjük, hogy a szavak vagy a tettek néha becsaphatnak. Összehasonlíthatatlanul sokkal több szeretet volt Péter felkiáltásában, mint Júdás csókjában. Gesztusa nagyon fontos dologról árulkodik: amikor Isten jelenlétében élsz, egyszerűen meglep fensége és jósága. Ezt az érzést Péter nem élhette volna át, ha aznap nem maradt volna Jézus mellett.

A sebesség, a látványok és a tévedések világában olyan modellekkel „bombáznak” bennünket, amelyek szeretnének csodálatba ejteni, bizalmunkba férközni, sőt, némely esetben az imádatunkat elnyerni. Egyre ritkább az Úrral való találkozás tapasztalata még Isten gyermekei körében is. Mindezek mellett, aki minden nap Istennek szenteli életét, csodálatos áldásoknak örvendhet, még ha nem is telnek meg a hálói. Isten jelenléte békeséget, kegyelmet és annak bizonyosságát nyújtja, hogy nem vagyunk egyedül. Vagy ahogyan Ellen White is írta: „Aki számára Jézus az első, az utolsó, és a legjobb, amit átélhet, az a világ legboldogabb embere. Számára Isten országa már elkezdődött!” ■

**TÖKÉLETES
ENGEDELMESSÉG
ADRIAN
NEAGU**

**AZ IGÉNEK MA IS VAN EREJE
MEGVÁLTOZTATNI ÉLETEKET
ÉS KÖRÜLMÉNYEKET,
AMELYEKET ISTEN
KEZÉBE HELYEZÜNK.**

ARARÁT FÖLDJE – SÉM, KHÁM ÉS JÁFET NYOMDOKAIN

Tatev templom, Ararat-hegy.

Livu Băluță, Telavi gyülekezet.

Szász-Cserei Géza, Vánadzor gyülekezet.

Kétezer tizenkilenc október 15. és 27. között került sor a második örményországi és grúz missziós expedícióra. A csapatot a következő áldozatkész lelkészek, testvérek és testvérnők alkották: Szász-Cserei Géza, Golea Lucian, Voinea Georgică, Voinea Cecilia, Plătică Bogdănel-Gabriel, Băluță Ovidiu, Mititica Claudiu-Ion, Panaite Ilie, Lehaci Aurel Onisim, valamint Cocea Daniel-Cosmin. Az elmúlt évben tapasztalattal ellentétben megfigyelhettük, hogy a Szentlélek mozgósította az ottani gyülekezeteket. Ezért szükséges, hogy az elkezdett projektnek legyen folytatása is. Ezek az evangelizációs kampányok köszönetképpen is értelmezhetők az első romániai adventista pionírokért, gondolok itt az 1870-es évekre és a Pitești városában élő örmény Aslan családra.

Köszönetet mondok az evangélistáknak, akik anyagiakkal is támogatták az Ararat-hegységben folyó adventista szolgálatot. Sztepanavan helységben például egy szerény gyülekezeti terem van, amely felújításra szorul. Ezúttal mondok köszönetet Panaite Ilie lelképásztornak és a galaci Cuza Vodă és Satu Costi gyülekezeteknek. E közösségek tagjai nagy örömet szereztek a sztepanvani gyülekezetnek. Ugyancsak köszönet a Tulcea megyei Sălăciora helység advent közösségének, a konstancai Dumbrava Roșie adventista gyülekezetnek, valamint a Dâmbovița megyei Ungureni helység advent közösségének, mivel több evangelizációs kampányt is támogattak.

Meglepetéssel vettem tudomásul, hogy a Fekete-tenger túlsó partján, tőlünk 1000 kilométerre, Batumi városában vannak adventisták, van egy vegyes gyülekezet, amelyet a volt Szovjetunió területén élő grúz és orosz nyelvet beszélők alkotnak. Mindkét országban nagyméretű egészségügyi munkára lenne szükség. A projekt folytatásához testvérgyülekezeti megállapodásnak kellene létrejönnie egyes Konstanca megyei gyülekezetek és a Batumi városában élő közösség között, mert így, itthonról még hatékonyabban támogathatjuk az ottani gyülekezetet. A projekt a következő nevet is viselhetné: „Fogadj örökre egy kisebb külföldi gyülekezetet”.

Grúziában és Örményországban az idén tartották az első közös keresztséget, ami a tengeren innen élő testvérek missziós erőfeszítéseinek

A misszionárius csoport az Ararát-hegynél.

Az Aragaz-hegy, az Ararát-hegymulát része.

A misszionárius csoport a Szevan-tónál.

A misszionárius csoport az Ararát egyik kolostoránál.

a gyümölcse. És a munkát addig folytatjuk, míg tenger többé nem lesz (Jel 21:1) – az a tenger, mely embereket, testvéreket és gyülekezeteket választ el egymástól. Akkor fogunk még emlékezni a Pontux Euxinusra, a Fekete-tengerre, amikor majd a Kristálytenger része lesz. Az a vendégszerető tenger pedig majd mindannyiunkat befogad.

Az alábbiakban az akcióban részt vett két lelkipásztor élményeiről számolunk be.

Daniel Nițulescu: Milyen benyomásokkal utazik haza?

Szász-Cserei Géza, lelkipásztor Sepsiszentgyörgyön (Dél-Erdélyi Egyházterület): Vanadzorban, egy több mint 100.000 lakosú városban prédikáltam az evangéliumot. A helybéli lelkész, Baglarian Szpartak különösen aktív, missziós lelkületű ember, akit a munkájában lelkesen segít Anus, a felesége, és Natalia, a lánya. Csodálatba ejtett a modern, jól felszerelt konyha, ahol a testvérnők minden vasárnap meleg ételt készítenek 25–30 rászorulóknak, aki az élelem mellett kedvességet, bátorítást és irodalmat is kap. Testvéreink a rendelkezésükre álló kevésből nagyon sokat nyújtanak. Nekünk sokkal több lehetőségünk van, mégis

mit teszünk? A helybéli gyülekezet tagjai kedvesek, a közösségekben szerető és befogadó lelkekre találni. Viszont a világias lelkület miatt a férfiak kevésbé veszik ki részüket a szolgálatból, eléggé lefoglalja őket a hajsza a mulandókért. Meghívlak, hogy támogassuk az örményországi munkát imáinkban, de a szolgálatunkkal is. Ott láttam, hogy milyen sok az aratnivaló, és milyen kevés az aratómunkás.

Daniel Nițulescu: Kérem, ossza meg velünk néhány benyomását a Grúziában zajlott missziómunkáról.

Băluțu Ovidiu, lelkipásztor Krajován (Olténiai Egyházterület): Rátermettek emberek lehettek a mi adventista elődeink. Állhatatosan, egyszerűen és hittel hatoltak be hagyománytisztelő társadalmunkba, hogy a románoknak felkínálják az üdvösség útját. A második világháború előtti és utáni időszaknak megvoltak a névtelen hívó titánjai, Krisztus és a Szent Könyv bizonyágtevői, akik férfiakat, családokat, falvakat és helységeket hódítottak meg. Az ő munkájuk gyümölcse mindaz, amit ma az egyház örökölt.

A grúziai és örményországi evangelizációs kampány során ébredt fel bennem az elődeink iránti csodálat. E két országban az Adventista Egyház százéves múltja tekint vissza, amely azonban nélkülözi a hívők nagy számának erejét. Grúziában, ahol szolgáltam, alig 300 adventista él, jóllehet a történelmük kezdete a mienkhez volt hasonló.

Szolgálatunk révén az ottani gyülekezetek megerősödtek, és láthattuk, hogy a romániai egyház kötelességének érzi a világszéles adventizmus kevésbé fejlett területein is támo-

A KÖVEK BESZÉDE DANIEL NIȚULESCU

A RIDEG KÖVEK NÉHA SOKKAL MEGGYŐZŐBBEK, MINT AZ EMBER, AKINEK VAN LELKE, ÉRZELME ÉS ÉRTELME. AMIKOR AZ EMBEREK „MEGKÖVESEDNEK”, A KÖVEK LELKE KEZD EL BESZÉLNI!

gatni a munkát. Láttam embereket Krisztus mellett dönteni, és láttam a Szentlelket, ahogyan harcol azokért a területekért. Áldott legyen az Úr mindazért, ami ott történik, és a menny nyerjen meg e két csodálatos országban minél több embert az üdvösség számára!

A kövek beszélnek!

Meghívlak, hogy egy rövid időre lépjünk a szárazföldre. Egy olyan területre, amelyet igaz, hogy nem Izraelnek hívnak, de nyugodtan nevezhetünk áldott Szentföldnek is. Hiszen innen terjedt el 4000 éve, a mindent elpusztító özönvíz után az emberiség. Abban az előjogban volt részem, hogy Noé, Sém, Khám és Jáfet nyomdokain járhattam. Még mindig sokat írnak a kezdeti világhoz tartozó egyik legáhitottabb tárgy, Noé bárkájának felfedezéséről. A beszámolók szerint a tudósok megtalálták a bárka cédrusfából készült egyik darabját. Egyesek állítják, hogy az '50-es évek közepén még le is fényképezték a szóban forgó darabot. Egyes kutatók azt mondják, hogy a bárkát az Ararát hegységben találták meg, mások viszont más hegyvonulatot jelölnek meg. A Bibliában, 1Móz 8:4 versében valóban ezt olvassuk: „A bárka pedig a hetedik hónapban, a hónap tizenhetedik napján, megfeneklett az Ararát hegyén.” Vannak tudósok, akik azt állítják, hogy Noé bárkáját az Araráthoz közeli Tendurek hegységben találták meg, Törökország keleti részén. 1959 és 1976 között több kutatócsoport is járt a helyszínen, és a megkövesedett vulkanikus lávában egy állítólag hajóhoz tartozó megkövesedett fadarabot talált. A keresztény hagyomány, mely szerint Noé bárkája a mai Törökország területén az Ararát hegységben található, lényegében az első évezredeből származik.

Nagy valószínűséggel az Ararát hegység egykor egy hosszabb hegyláncot alkotott, és nem csak két, a nagyközönség által is ismert hegycsúcs tartozott hozzá. Vélhetően a Tendurek és az Aragatz hegység is a részét képezte. William Shea archeológus professzor egy örmény kutatócsoporttal néhány fontos expedíciót vezetett itt a 2000-es években.

A „Patriárkák és próféták” című könyvben fontos részletre derül fény Noé bárkájával kapcsolatban: „Ahogy a víz apadni kezdett, az Úr a bárkát egy hegyecsoporthoz által védett helyre sodortatta. Ezeket a hegyeket Isten hatalma megőrizte. Ebbe a csendes kikötőbe érkeztek, és nem sodródtak többé a végtelen óceánon” (Ellen G. White, *Patriárkák és próféták*, 105. o.). Habár ez a leírás nem képezhet sem archeológiai, sem geológiai, sem történelmi alapot, mégis azt sugallja, hogy Noé bárkáját Isten kötötte ki, hiszen nem volt horgonya, a kikötőt pedig egy több hegyből álló hegység jelentette. Az Ararát két csúcsa nem képezhetett „kikötőt”. Ezzel szemben 48 kilométerre az Araráttól és Jerevántól, az Aragatz hegységben több hegyrom is van, amely ilyenformán megfelelhet ennek a leírásnak. Az Aragatz hegységben, 3000 méteres magasságban Shea még 2004-ben felfedezett egy 1,8 × 1,2 méteres kőtömböt, amelyen hieroglifák és sziklarajzok találhatóak. Ez az alfabetikus írás az egyiptomi hieroglifákkal együtt a proto-sínai íráscsaládhoz tartozik, időben Kr. e. 2000–3000-re tehető.

Az Ararát-hegy, Sém, Khám és Jáfet köve.

Az Ararát-hegy, Obszervatórium, Jáfet köve.

Az Ararát-hegy, Obszervatórium, Sém köve.

A kőtömbön ismert bibliai jelképek láthatók: bárka, galamb, holló, emberábrázolások (Sém, Khám és Jáfet, Noé neve), Ararát (Urartu), a mindent látó mennyei szem Jehova nevével, stb. Ezek a kőrajzok megcáfolatlanul az özönvizet ábrázolják, és feltehetően Noé utódai a szerzői.

A rajzok minden valószínűség szerint a Kr. e. III. évezredeből származnak. A túlélők hogyan felejthettek volna el egy ilyen méretű világkatasztrófát? Az akkori idők egyetlen modern eszközeit a kövek és a hieroglifák jelentették, amelyek segítségével emlékeztükbe véshették a hatalmas esemény emlékét. A kérdésre

– „Melyik hegyen állt meg Noé bárkája?” – teljes bizonyossággal csak annyit mondhatunk, hogy nincs egyértelmű válasz. Csupán árnyalhatjuk a lehetséges igazságot, de nem bocsátkozhatunk találgatásokba. Talán Ararát, vagy Aragatz, esetleg Tendurek... Nagyon is meglehet, hogy ezek egykor ugyanahhoz az Urartu (Ararát) nevű hegylánchoz tartoztak.

Krisztus előtt ezer évvel itt volt az Ararát királyság, melynek Van volt a fővárosa. Az ókorban egyáltalán nem használták az Ararát megnevezést. A zsidók Urartu névvel illették, akárcsak az ismert világ többi része. Az Ararát megnevezés tulajdonképpen egy későbbi névképzés, amelynek alapjául három zsidó más-salhangzó – R, R, T – szolgál, amelyhez könnyen hozzá lehetett adni az U, A, U magánhangzókat, s így az Ararát helyett az Urartu megnevezés született meg. Néhány bibliai utalás is a rendelkezésünkre áll Ararát földjével kapcsolatosan: 2Kir 19:37: „...elszaladtak az Ararát földébe” (lásd továbbá: Ésa 37:38; Jer 51:27).

Könnyen elképzelhető, hogy a Noé bárkájának felkutatása utáni hajsza egyáltalán ne hozzon elfogadható, kielégítő eredményt. A bibliamagyarázók közül többen a mellett a magyarázat mellett foglalnak állást, hogy Noé és fiai a bárka faanyagát saját szükségletükre felhasználták. Továbbá feltevődnek a következő kérdések: ha a bárka egy vulkanikus hegyen feneklett meg, volt-e egyáltalán esélye arra, hogy a darabjai kiállják az idők viszontagságait? Az egyetlen fennmaradó lehetőség, amely még lázba hozza a kutatókat, az, hogy talán a bárka az örök hófödte csúcsokon feneklett meg. De ha tényleg így volt, van-e esélye valakinek is arra, hogy felkutatssa a jeges hegycsúcsokat?

Mindaz, ami az özönvízről és a Noé bárkájáról szóló igazságokon túl megfogalmazódott, nem más, mint emberi fantázia szüleménye. Ugyanez a fantázia készítette a történelmi egyházakat annak hangoztatására, hogy ők maguk birtokolják Jézus valódi sírját Jeruzsálemben, vagy a kereszt egy kis darabkáját, Gábrriel angyal szárnyának egy tollát, Krisztus palástjának egy darabját, stb. A bibliai leírásokon és Noé bárkája maradványainak hozzávetőleges helyén kívül a többi csak a kutatók és írók leleménye, mellyel megpróbálják az idő ködébe burkolózó „igazságot” napfényre hozni. Noé bárkájának keresése a Babel-torony építésének tapasztalatához hasonlít. Építed, de úgy tűnik, sosem fejezed be az építést.

Jerevántól háromórnyira dél irányába, Sisian városának kijáratánál található az örmény Stonehenge, a Zorar Qarer. A 180 megalit építmény egy csillagvizsgáló obszervatóriumot formáz meg. Az ősi Urartu lakói innen figyelték meg és tanulmányozták a csillagos eget. A hatalmas, megalitikus, kúp alakú építmény csúcsának alapját egy kisebb kör képezi, amelynek közepén két sír található. Az egyik kővön (csillagon) Sém és a feleségének neve betűzhető ki a „sírja” szó mellett.

Noé további családtagjainak a neve is feltűnik, de egyik mellett sem található a „sírja” szó.

Továbbutazva a Kaukázus hegységben, a Tatev kolostorban láttam három kőtáblát, amelyre a következő nevek voltak felírva: Sém (közép), Khám (jobboldali), Jáfet (baloldali). A keresztény kolostort a X. században építették, és a szerzetesek azóta féltve őrzik e három ősi kőtáblát. Nem tudni, hogyan került a birtokukba. A templomi szolgálattevők a kövek hátoldalára kereszt-jeleket véstek, ezzel erősítve e három történelmi jelkép keresztény jellegét. A kövek visszanyúlnak az idők ködében az emberiség kezdetéig.

Néhány kilométerrel odébb, a hegyek között kígyózó úton jutottunk el az „Obszervatóriumhoz”. Lélegzetállító a kilátás. Sajnos az örmény népihit idején az örmény asszonyok gyermekeikkel a karjaikban innen vetették magukat a mélybe, hogy ne a törökök végezzenek velük. Ez a hely bibliai időköt idéz. Egy felső földrétegből származó kővön feltűnik a Jáfet neve is.

Az Ararát-hegy, Uxtasar, a kúthéves.

Sisian városától 24 kilométerre van egy másik hely, ahol számos kőrajz található. A hely neve Uxtasar. Az egyik sziklarajz baloldalán egy kígyó látható, középen pedig egy ember, aki gyümölcsöt tart a kezében, a jobb alsó sarokban egy másik ember, a bal felső sarokban pedig egy a jelenetet figyelő szem. Van-e szükség magyarázatra? Kígyó, Éva, Ádám és Isten. Nem hiszem, hogy van ennél beszédesebb kép. A bűnbeesés jelenetét Noé utódai örökítették meg. De miért kőre, és nem pergamenre vagy papiruszra? Nem azért, mert annyira maradiak voltak, hanem azért, hogy évezredek át fennmaradjon! Még napjainkig, sőt még tovább is! Mivel a kövek képesek beszélni!

A Biblia szerint, ha mi nem beszélünk, akkor a kövek fognak helyettünk kiáltani (Lk 19:40). A rideg kövek néha sokkal meggyőzőbbek, mint az ember, akinek van lelke, érzelme és értelme. Amikor az emberek „megkövesednek”, a kövek lelke kezd el beszélni! És a köveket nem lehet elhallgattatni! Amikor a tanítványok már nem fognak tudni beszélni, akkor a kövek fognak prédikálni. Istennek van megoldása azok számára, akik készek betölteni akarátát, és szeretnének növekedni a hitben.

Még a kövek is prédikálnak! ■

Daniel Nițulescu, lelkipásztor, a Munténiai Egyházterület Külmisziós Osztályának igazgatója

AZ ÚJ ÉVBEN KÉREM, MOSOLYOGJON

ISTEN DICSŐSÉGÉRE!

Elleptek bennünket az emotikonok (hangulatjelek)! Annyira magukkal ragadtak, hogy már egyetlen napot sem bírunk ki „smiley faces” (*mosolygó arcok*) nélkül. Megkedveltük, és egyre gyakrabban használjuk e jeleket. Ezzel kapcsolatosan fogalmazódott meg bennem a kérdés: milyen lenne az új év, ha a „mosolygó arcokat” saját arcunkra cserélnénk? Elképzelem, hogy ha az egész évet nagyon sok mosollyal díszítenénk, olyan széppé tennénk, mint a tavasz, mint a szerelmes álom, vagy mint a kemencéből frissen kivett, meleg kenyér! Csak egy kis akarat kell hozzá. Nem is olyan nehéz! A mosoly ajándékát születéskor mindannyian megkaptuk, és ez a hozományunk megmarad, míg élünk! Ezért is szól a kihívás: járd be a földet, kutasd fel összes természeti csodáját, a gyermek ártatlan mosolyánál szebbet úgysem találsz.

Szükséglet

Világunk egyre szomorúbb, komorabb és stresszesebb, ezért feltétlenül vissza kell térni a mosolyhoz. Testi szépség és jobb egészségi állapot lehetne az eredménye. Másfelől pedig, a természetes, tiszta és őszinte mosolyok által vonzóbb lehetne a gyülekezet is, s így az evangéliumi igazságok nagyobb sikert aratnának embertársaink között. A mosoly spontán reakció a hálaérzetre,

derülítésre, reménykedésre, öröme és bizalomra. Kedvessé tesz a baráti körben, tiszteletet ébreszt a munkahelyen, és visszanyerjük kiegyensúlyozott önértékelésünket.

Eredet

A „kérem, mosolyogjon!” felszólítást nem a fényképészek találták ki azért, hogy minél jobb képet készíthessenek. Ők csupán átvették a mosoly Feltalálójától, akinek célja ezzel az volt, hogy otthonainkban és gyülekezeteinkben jobbak és kellemesebbek legyenek a kapcsolatok. Mosolytól fénylő arcok nélkül az otthon, a gyülekezet és a társadalom is csupán annyira vonzó, mint a börtönkapu, mint a beborult égbolt, mint egy megégett arc, vagy mint a színtelen és zenei harmóniakat nélkülöző természet. Jézus Krisztus életével és szavaival határozottan utalt arra, hogy földi egyházának az édeni mosoly kellene, hogy legyen a címere.

„Akik Istent mindenben elsőnek, utolsóknak és a legfontosabbnak teszik az életben, azok a legboldogabbak a világban. Nem tűnik el az acukrokról a mosoly és a derű” (*A keresztény nevelés alapjai*, 83. o.).

„Amikor keresztények búsnak, levertnek látszanak, és barát nélkülinek vélik magukat, helytelen benyomást keltenek a vallásról. Némely esetben azt a helytelen eszmét fogadták el, hogy a jó kedély nem egyezik a keresztény jellem méltóságával; holott ez teljesen hibás felfogás” (*Értelem, jellem, egyéniség*, 758. o.).

A mosoly egyetemes köszönési forma. A végtelen világegyetem lakói mosollyal fogadták az ember teremtését: „Az újonnan teremtett föld felett szépen és hibátlanul kerülvén ki Isten kezéből, »együtt örvendezének a hajnalcsillagok, és Istennek minden fiai vigadozának» (Jób 38:7)” (*Előtted az élet*, 161. o.).

Védőbeszéd

Az ihletett írás e pontosításai előtt azt javaslom, kezdjük az évet egy jól látható mosollyal! Természetesen nem meggondolatlanul, mert még gyanút keltenénk! De szomorúság és hálátlanság helyett a krisztusi ígéretek kilátásaira való tekintettel

válasszuk a derűt és a mosolyt. És nem szakmai, képmutató, illetlen, ravasz vagy álnok mosolyra gondolok. Szeretném a figyelmet arra a mosolyra terelni, amely kötelező adaléka a minőségi keresztény életnek, a testi egészségnek és az embertársi kapcsolatoknak. A családban és a gyülekezetben a mosolygó emberek meghosszabbítják a tavaszt, és nekik köszönhetően a tél alig néhány napig tart. Ezért szállok síkra a mosolygó, kedves és előzőkeny keresztény ember mellett ebben a gonoszság, önzés és álságos felsőbbrendűség uralta grimaszok világában. A hívő Jób kiváló példát ad számunkra, mivel ő megértette, hogy az a rendeltetés ezen a világon, hogy Megváltójának követe legyen. „Ha rájuk mosolyogtam, nem bizakodtak el, és arcom derűjét nem sötétíték be” (Jób 29:24). Jób mosolya kiválóan illik a számunkra leírt szavakhoz: „A szemek világa megvidámítja a szívet; a jó hír megerősíti a csontokat” (Péld 15:30). Jób arcán megpillantjuk az együttérző mosolyt, mely a szükségben levő embertárs javát tartja szem előtt. Ez a mosoly jótékony hatással van mind a kezdeményezőre, mind pedig a kedvezményezettre. „Isten nem csak az adakozás gesztusait kéri tőlünk, hanem mosolygó arc kifejezést, reményteljes szavakat, kedves érintést és kézfogást is” (*Welfare Ministry*, 71. o.).

Népi képsorok

A mosoly senkit sem tesz szegényebbé, viszont az arannyal is nagyobb gazdagságot nyújt annak, akinek szüksége van rá. Senki sem annyira gazdag, hogy nélkülözhet egy mosolyt, és nem annyira szegény, hogy ne kínálhatna fel egyet. A mosoly a legegyszerűbb és legszükségesebb adomány. Csak pár pillanatig tart, de egy életre meghatározó lehet. A mosollyal nyugodtan lehetünk bőkezűek, mert még nem találták ki a megadóztatási módját.

Kísérlet

Gyakorolva fogjuk meg tapasztalni, hogy a mosoly boldogságot hoz az otthonba, támogatást az üzleti életbe, és kiváltja a barátok kedvességét. Mit gondoltok, létezik „komor kedvesség”? Én nem szeretnék ilyet. Vannak gondjaink, szükségleteink, betegségeink, megöregedtünk, de a barátságos mosoly olyan, mint a „gileádbeli mirha” (1Móz 37:25). Természetes gyógymód, mely nyugalmat hoz a megfáradtnak, bátorságot merít belőle a megszorodott szív, és vigasztalást nyer az elkeseredett ember. Nem lehet megvásárolni, kölcsönadni vagy ellopni. Mindenki őrizze meg mosolyának természetességét, mivel nincs két

egyforma mosoly. Minden egyes ember mosolya saját védjegyet hordozza. Örömről él és kiapadhatatlan forrása maga Jézus Krisztus. Ezen igazság fényében maradhatunk derűsek és mosolygósak még a veszélyek és kísértések közepette is. Amikor a kísértések előtt nem könnyelműsügből, hanem józanul fogunk tudni mosolyogni, lelkiállapotunkkal már félig le is győztük a kísértést.

Javaslatok

A mosoly az erkölcsi tartás és az Istenbe vetett bizalom jele. Ha olyannak kínálod fel, akiben nem bízol, jobbára csak lenéző arc kifejezésnek tűnik. Figyeljük meg, hogy két fiatal közt nem jöhet létre romantikus szerelem mosolyok és kölcsönös bizalom nélkül. A kölcsönös bizalom mosolya igazolja a kimagasló nevelést nyújtó otthon erejét és a gyülekezet egészségi állapotát. „Jézus Krisztus hite a vizek árjához hasonló békét nyújt. Az öröm fényét nem oltja el, s a mosolyt nem hamvasztja el az arcokról” (*Jézus-hoz vezető út*, 120. o.). Az őszinte, igazi és illedelmes mosoly olyan, mint egy ritka, gyöngéd és bájos virág, ami csak a nagy jelekben virágzik.

Következtetések

Ha azt tapasztaljuk, hogy otthon vagy a gyülekezetben kihalófényben van a mosoly, azonnal fújunk riadót! A mosoly hiánya megteremti a felhők, a depresszió és a feszültség felbukkanásának lehetőségeit. Aki az imádati légkör felett örködik, folyton emlékeztetnie kell a gyülekezetet, hogy a barátok, az ifjak és a gyermekek el fognak menekülni onnan, ahol nincs szeretet, figyelmesség, kedvesség és mosoly.

„Szülők, tanítók! Tanuljatok meg mosolyogni... Szerető, hálás szívetek fénye derítse fel arcotokat!” (*A keresztény nevelés alapjai*, 68. o.). A mosoly teremti meg a fejlődőképes kapcsolatok keretét. Amint megosszuk másokkal, azonnal oldódik a hangulat, a mosoly mágnesként vonzza az embereket, tette készlet, elősegíti a szabad, őszinte és nyílt kommunikációt.

Tehát, az új esztendőben duplázzuk meg mosolygó emotikonjainkat – a Teremtő dicsőségére! Ezáltal megmaradunk mindazon dolgok keretén belül, amik jók, egészségesek, nemesek és szépek, az Úr Jézus Krisztus kegyelme által! Őszintén kívánok „Boldog Új Esztendőt”, és kérem, mosolyogjon! ■

AZ ÖRÖM FORRÁSA PAVEL BURLACU

ÖRÖMÜNK ÉLŐ ÉS
KIAPADHATLAN
FORRÁSA MAGA
JÉZUS KRISZTUS.
EZEN IGAZSÁG
FÉNYÉBEN MARAD-
HATUNK DERŰSEK
ÉS MOSOLYGÓSAK
MÉG A VESZÉLYEK
ÉS KÍSÉRTÉSEK
KÖZEPETTE IS.

Pavel Burlacu, nyugdíjas lelkipásztor

HIT ÁLTALI MEGIGAZULÁS (2) MEGVÁLTÁS ÍTÉLET ÁLTAL

„Sion jogosság által váltatik meg, és megtérői igazság által.”
(Ésa 1:27)

Ezekben a szöszerkezetekben – „ítélet általi megváltás”, „igazság (jogosság) általi megváltás” – kevésbé szokványos kifejezéstársítások jelennek meg, főleg, ha figyelembe vesszük az Újtestamentum felmentését, amely kizárólag csak a „kegyelem általi üdvösség”, „hit általi üdvösség” kifejezésmódot használja. Némelyek úgy is értelmezhetik, hogy ezek a szöszerkezetek az ótestamentumi nyelvezet részei, és mint ilyenek, már nem tekinthetők az üdvösség érvényes kritériumainak.

De amint már előzőleg is utaltam rá, a bűnösök „hit általi megigazulása” nem hagyhatja figyelmen kívül a jogosság elvárásait, nem lehet egy olyan felsőbb tekintély önkényes cselekvése, amely senkinek sem tartozik elszámolással. Az igazsághoz tartozik a *megigazulás* is. Az abszolút igazság Istene, aki elvárja teremtményeitől az igazságot cselekedetekben, szavakban, gondolatokban, indítékokban, hogyan igazíthat meg egy olyan bűnöst, aki halálbüntetést érdemelne, és hogyan tenné mindezt csak azért, mert a bűnös hisz Őbenne és szereti Őt? A bűnös megigazításának folyamata nem valósulhat meg pusztán az igazság elvárásainak teljes tiszteletben tartása által. Pontosan ez a hit általi megigazulás folyamata. Éppen ezért társul az ítélet és a jogosság általi megváltás a hit és kegyelem általi üdvösség fogalmához. A kegyelmi aktusok – amnesztia, megkegyelmezés – még a bűn világában is az Alkotmány és a Büntetőjogi Törvénykönyv tiszteletben tartásával valósulnak meg.

Vizsgáljuk meg, mit ért a Biblia e kifejezések alatt.

„Mosódjatok, tisztuljatok meg, távoztassátok el szemeim elől cselekedeteitek gonoszságát, szűnjetek meg gonoszt cselekedni; tanuljatok jót tenni; törekedjete igazságra, vezessétek jóra az erősza-

koskodót, pártoljátok az árvák és özvegyek ügyét. No, jertek, törvénykezzünk, azt mondja az Úr! Ha bűneitek skarlátpirosak, hófehérek lesznek, és ha vérszínűek, mint a karmazsin, olyanok lesznek, mint a gyapjú. Ha engedelemmel hallgatándotok, e föld javaival éltek; és ha vonakodtok, sőt pártot üttök, fegyver emészt meg; mert az Úr szája szól!” (Ésa 1:16-20)

Isten szemszögéből a bűn gyalázatos és elviselhetetlen: „*Tisztábbak szemeid, hogyszem nézhetnéd a gonoszt, és a nyomorgatást nem szemlélheted*” (Hab 1:13).

A bűn nem csupán bizonyos jogi normák áthágását jelenti, hanem erkölcsileg is beszennyezi az embert. A Bibliában gyakran feltűnik ez a kép. Ezért van szükség a megtisztítási folyamatra, a gonosz cselekedetek eltávolítására, a bűnös magatartás elhagyására, valamint gyökeres változásra, a jó és igazságos cselekedetek gyakorlására.

Isten elvárása az ember „megtisztulásával”, „megmosakodásával” kapcsolatosan nem úgy érthető, hogy az ember mindezt egymaga is megvalósíthatja. Csupán annyi a dolga, hogy tudatosítania kell saját állapotát, és hogy milyen változásokra van szüksége, és akkor Isten maga kínálja fel – minden esetben az ember beleegyezésével – a teljes folyamat véghezvitelét. Ez a művelet az ítélet: „Jertek törvénykezzünk!” E folyamat során az ember elismeri bűnösségének és tisztátalanságának szörnyűségét, semmit sem titkolva el, s ezzel önmagát vádolva kéri Isten segítségét és megbocsátását. De vajon egy ilyen folyamatból kihagyható az erkölcsi törvény? Habár közvetlenül nincs megemlítve, a háttérben mégis ott van, mivel épp a törvény mutat rá a foltokra, és nyújt teljes és helyes képet az ember szennyes voltáról. A Bibliára, de különösképpen a törvényre utalva említi Jakab apostol a „tükör” szerepét:

„Mert ha valaki hallgatója az igének és nem megtartója, az ilyen hasonlatos ahhoz az emberhez, aki tükörben nézi az ő természet szerinti ábrázatát: mert megnézte magát és elment, és azonnal elfelejtette, milyen volt. De aki belenéz a szabadság tökéletes törvényébe...” (Jak 1:23-25).

A „szabadság törvénye” kifejezéssel Jakab apostol a Tízparancsolatra utal. Ez derül ki az alábbi kijelentéséből:

„*Mert ha valaki az egész törvényt megtartja is, de vét egy ellen, az egésznek megrontásában bűnös. Mert aki ezt mondotta: Ne paráználkodjál, ezt is mondotta: Ne ölj. És ha nem paráználkods, de ölsz, törvényszegővé lettél. Úgy szóljatok, és úgy cselekedjete, mint akiket a szabadság törvénye fog megítélni*” (Jak 2:10-12).

A bibliai leírásban figyelemreméltó a színek jelképértéke. A bűn vörös, mint a „karmazsin” vagy mint a „bíbor”. A vörös az egyik „legrikítóbb” szín. Ilyen az égbekiáltó bűnök jellegzetessége. A bíbor színű szövetet az akkori időkben ismert módszerekkel képtelenek voltak kiféheríteni, ami szintén a bűn egyik jellegzetességére utal. Csak Isten végezheti el a megtisztítás csodáját, míg fehér nem lesz, mint a „gyapjú” vagy mint a „hó”, és adhatja vissza Jézus Krisztus vére által az ember ártatlanságát. És hogy mennyire találó ez a kép, azt az orvostudomány igazolja. Jézus átvette összes bűnünket és betegségeinket úgy, hogy Ő büntelen volt, így hát egyedül az Ő vére képezi a bűn egyetlen ellenszerét, és „tisztíthat meg minden bűntől”. A bűn vérvörös színének helyébe lép a Megváltó vérének színe, Aki még hangosabban kiáltja: „Megbocsátottam a bűnt!”

Fontos megfigyelnünk és megjegyeznünk, hogy az ember megigazításának folyamatában Isten egyáltalán nem engedi lejjebb a törvény mércéjét, nem enged az elvárásaiból, csupán felkínálja a megbocsátás lehetőségét annak, aki válaszol a menyeyi Ítélszék elé történő beidőzésre.

Ez az ítélet a végső ítélet előtt zajlik. Aki átesik ezen a folyamaton, nem kerül ítélet alá a végső ítéletben – vagyis nem lesz része elmarasztaló bírói döntésben.

„*Mert ha mi ítélnők magunkat, nem ítéltetnénk el*” (1Kor 11:31).

Ennek az ítéletnek az ékes példáját találjuk az Úr Jézus jobbjánál keresztre feszített lator történetében. Az emberek által lefolytatott ítékezésben szembesült tetteivel és a törvény szövegével, végül pedig kereszthalálra lett ítélve. S habár a kereszten függött, és elviselhetetlen kínokat kellett elszenvednie, azonnal reagált a társa és a tömeg Jézust gyalázó kijelentéseire. Mélyen felháborodott, igazságérzete felébredt. A tömeg előtt nyilvánosan megvallva bűnösségét, elismerte a büntetés jogosságát, és szintén nyilvánosan Jézus védelmére kelt, hangsúlyozva az Ő ártatlanságát. A baljánál keresztre szegzett, az emberektől megvetett Személyben felismerte az Urat, Aki el fog jönni az Ő országával, és arra kérte, hogy majd emlékezzen meg róla is. És Jézus ott helyben megadta neki az üdvösség bizonyosságát. Vérvörös színű bűnei, karmazsinszínű tettei, amelyeket nem lehetett „kiféheríteni”, meg lettek mosva a Megváltó sebeiből csordogáló vér által. Személyről minden esetben pozitív említéseket találunk.

AZ ÜDVÖSSÉG RUHAI EMILIAN NICULESCU

„**ÖRVENDEZVÉN
ÖRVENDEZEK
AZ ÚRBAN, ÖRÜLJÖN
LELKEM AZ ÉN ISTE-
NEMBE; MERT AZ
ÜDVNEK RUHÁIVAL
ÖLTÖZTETETT FEL
ENDEM, AZ IGAZSÁG
PALÁSTJÁVAL VETT
ENEMET KÖRÜL...**”
(ÉSA 61:10)

Önmaga felett mondott ítéletet, és elnyerte a neki tulajdonított megigazulást. Noha nincs megírva, feltételezhető, hogy Jézus felkínálta neki a megszerzett megigazulás biztosítékát is. Amikor a római katonának a naplemente közeledte miatt véget vetettek szörnyű kínjainak, bizonyára nem átkozódott, hanem méltósággal megőrizte szerzett ártatlanságát és üdvbizonyosságát.

Erre vonatkozóan érdemes megemlítenünk Dániel kijelentését:

„Megtisztulnak, megfehérednek és megpróbáltatnak sokan, az istentelenek pedig istentelenül cselekesznek, és az istentelenek közül senki sem érti; de az értelmesek értik” (Dán 12:10).

A szövegben található három ige folyamatot jelöl:

– Mit kell értenünk a megfehérités előtti megtisztulás alatt? A tiszta nem feltétlenül jelent fehéret, az anyagnak bármilyen más színe lehet: zöld, vörös vagy akár fekete is. Ez az ember őszinte magatartását jelenti, erkölcsi erejét, amely által beismeri, hogy milyen is valójában.

– A megfehérités az ártatlanság megszerzését jelenti, vagyis az isteni megbocsátásban részesült ember állapotát.

– A megpróbáltatás az igazi állapot próbája.

A megigazulás szemléltetése a szennyes ruha levétele, valamint az üdvösség palástjának felöltése által

Az Ótestamentumban találkozunk ezzel a képpel: levetni a szennyes ruhát, és felölteni a tisztát.

„És mi mindnyájan olyanok voltunk, mint a tisztátalan, és mint megfertéztetett ruha minden mi igazságaink” (Ésa 64:5).

„Örvendezvén örvendezek az Úrban, örüljön lelkem az én Istenemben; mert az üdvnek ruháival öltöztetett fel engem, az igazság palástjával

vett engemet körül, mint vőlegény, aki pap módon ékíti fel magát, és mint menyasszony, aki felrakja ékességeit” (Ésa 61:10).

„*Jósua pedig szennyes ruhába vala öltöztetve, és áll vala az angyal előtt. És szóla és monda az előtte állóknak, mondván: Vegyétek le róla a szennyes ruhákat! És monda néki: Lásd! Levettem rólad a te álnokságodat, és ünnepi ruhákba öltöztetlek téged! Azután mondám: Tegyének fejére tiszta süveget! Feltevék azért fejére a tiszta süveget, és ruhákba öltözteték őt, az Úrnak angyala pedig ott áll vala” (Zak 3:3-5).*

Az Újtestamentumban hasonló jelképrendszert találunk a hazatérő tékozló fiú példázatában, vagy a király fiának menyegzőjéről szóló parabolában. Ez utóbbiban ott vannak egyfelől az utcáról behívott vendégek, akiket ingyen öltöztetnek menyegzői ruhába, másfelől pedig ott van a saját öltözetében maradt ember (ami nyilvánvaló utalás az öngazultságra). Egyik tanárom felvette, hogy vajon a ruhákat a vendégek különböző igényeihez kellett-e igazítani. Azt mondta, hogy a ruha mérete mindenki számára ugyanaz, mivel az maga Jézus igazságának a palástja. Ebben az esetben nem a ruhát igazítják az emberhez, hanem az embert a ruhához.

Itt említhetjük meg Ádám és Éva esetét is. A dicsőség ruhájának elvesztése után fügefalevelekből készítettek maguknak ruhát. Az első falevelek épp a testükön hervadtak el, ez volt az első ősz. De aztán Isten bőrruhába öltöztette őket. A Biblia-komentátorok azon a véleményen vannak, hogy ez volt az áldozat első gyakorlati leckéje. A feláldozott bárány bőre volt az ember első igazi ruhája, ami az embernek az Isten Báránya érdemeinek ruhájával való felöltöztetését jelképezte.

A bibliai jelképrendszer még tovább megy az ember bűnös állapotának szemléltetésében, valamint annak bemutatásában, hogy az ember képtelen megoldani a bűn kérdését saját eszközei révén. A bűn nem csupán külső elem, ami beszenyenezi a ruhát vagy a testet, hanem olyan valóság, amelyhez szervesen kötődünk:

„Elváltoztathatja-e bőrét a szerecsen, és a párduc az ő foltosságát? Úgy ti is cselekedhettek jót, akik megszoktátok a gonoszt” (Jer 13:23).

Ezért tehát a megmosás és megtisztítás mint jelkép nem oldhatja meg a problémát: szükség van egy radikális folyamatra, amely hozzáadódik ehhez a kettőhöz. Szükség van az újjászületésre. Erről fogunk beszélni, amikor a hit általi megigazulás újtestamentumi megközelítését vizsgáljuk. ■

EGYEDÜL A SZERETET!

Pál apostol Korinthusbeliekhez írt levele 13. fejezetének újabb értelmezése

1Kor 12:31: A hozzátok legjobban illő lelki ajándékokra törekedjétek, én pedig majd megmutatom nektek, hogy milyen lelkülettel kell azt felhasználnotok.

1Kor 13:1-13: Még ha ritka nyelveken is szólnék, vagy akár az Orion-csillagkép lakóinak nyelvén, ám ha nincs bennem szeretet, nem vagyok más, csak éles hangot hallató hangerősítő berendezés.

2. v.: Ha a prófétaság lelkének ajándékául rendelkeznek, a makró- és mikrokozmosz természeti titkainak tudósa lennének, az összes szakmát művelném, ismerném az összes lelki titkot, és igaz hitemmel képes lennék még a földrajzi, politikai és társadalmi állapotokat is megváltoztatni, azonban szeretet nincs énbennem, a nullával lennék egyenlő.

3. v.: Ha minden vagyonomat szétosztanám jótékonyági szervezeteknek, szerveimet már most, az életem során felajánlanám átültetés céljára, de szeretet nincs bennem, akkor hasztalan lenne minden!

4. v.: A szeretet korlátlan türelemmel rendelkezik, és jóságához nincs fogható. A szeretet nem ismeri az irigységet és a féltékenységet. A szeretet nem vágyik a reflektorfényre. De ha mégis reklámozzák, ez nem okoz neki... belső örömet.

5. v.: A szeretet jó viszonyban áll a jóérzéssel. Nem szemtelen, nem gögös, nem veti meg mások jogait. Nem törekszik mindenáron a saját előnyére. Nem enged a provokációknak, szóba se jöhet nála etikátlan, erkölcstelen eljárás.

6. v.: Nem örül az igazágtalanságnak még akkor sem, amikor az igazság győz igazágtalan úton, viszont örül a gyakorlatban megélt és kijelentett – előbb élt és csak aztán kijelentett – igazságnak!

7. v.: Számára szeretni mentséget jelent még arra is, ami megbocsáthatatlan, hiszi a hihetetlen, reméli a lehetetlent, és az elszenvedhetetlent is elszenvedi!

8. v.: A szeretet... halhatatlan. Amikor majd értelmetlenné válnak a jövődölések, egybeolvadnak a különböző nyelvek, és az ismeret is eléri korlátait, a SZERETET AKKOR IS TOVÁBB FOG ÉLNI!

9. v.: Hiszen a mi szeretetünk részleges, és próféciaink is időkorlátok közé vannak szorítva.

10. v.: De amikor eljön Az, Aki maga a tökéletesség, akkor mi is elérjük a tökéletességet, és örökre elfelejtjük a „részleges” kifejezést.

11. v.: Gyermekkoromban mindenben gyermek voltam: a beszédben, a mosolyban és az érzésekben, és nem ismertem a különböző árnyalatokat. Bár gondolkodtam, nem rendelkeztem megfelelő látásmóddal. De amint felnőtt lettem, elhagytam mindent, ami gyermekies!

12. v.: Most Téged mintegy képernyőn látunk, és mint kisgyermek, kezünk és ajkunk nyomait hagyjuk a képernyőn. Akkor azonban nem virtuális valóságban fogunk majd látni, és lehetőségünk lesz... átölelni Téged minden reggel...

Most ismerem az Tanítómester ábécéjét, akkor azonban majd meg fogom ismerni az ábécé Tanítómesterét, aki már a fogantatásom előtt ismert engem!

13. v.: Most azonban marad e három: hit, remény, szeretet! De akkor majd uralkodni fog... A SZERETET!
Egyedül A SZERETET! ■

**A HALHATATLAN
SZERETET
CONSTANTIN
DINU**

**„MOST AZÉRT MEGMARAD
A HIT, REMÉNY, SZE-
RETET, E HÁROM, EZEK
KÖZÖTT PEDIG A LEG-
NAGYOBB A SZERETET!”
(1KOR 13:13)**

ISTEN TRÓNJA A MERKABAH MISZTIKUS HAGYOMÁNYBAN ÉS A HEKHALOT IRODALOMBAN

Noha Isten „trónusának” témája sajátosan bibliai, mégis bőséggel fellelhető az első század héber irodalmában, különösen a misztikus Merkabah és Hekhalot irodalomban. Mindezekelőtt tekintsük át ezeket a szövegeket.

A héber Merkabah kifejezés (jelentése: „szekér”) az „rkb” mássalhangzók csoportosulásából ered (jelentése: „lovagolni”). A kifejezés Isten „trónszekerére” utal, amely jelen van Ezékiel látomásában is, és amelyet a rabbik misztikus látomásainak igazolásaként tartanak számon.¹ Yochanan Ben Zakkai, Akiba és Ismael ben Elisa rabbik is állítják, hogy a Merkabah-iratok létfontosságúak a héber lelkiség szempontjából, viszont a köznép

elől el kell titkolni azokat, mivel „a rejtett titkokat nem szabad tanulmányozni”.² De miért rejtett dolgok ezek? Az összes más misztikus irodalomhoz hasonlóan sem a Hekhalotra sem Merkabahra vonatkozóan nem találunk utalást a Bibliában, ellenkezőleg, képzeletszülte, meseszerű történetekkel vannak tele. Íme, egy példa: „Az Ő koponyájáról (olvassuk a „Nagy Ábrázat” c. leírásban) tiszta, hófehér, göndör hajtincsek milliárdjai, valamint hétezer ötszáz hajtincs hull alá... és egyetlen hajtincset 420 másik hajtincs alkot, a Qadosh számoknak megfelelően.”³ El tudjátok ezt képzelni? A Hekhalot irodalomnak semmi köze az eszkatológiához, egyháztanhoz vagy missziológiához.

Figyelmen kívül hagyja az Ótestamentum biblikus elveit, a papi szolgálatot, a bűnért hozott áldozatot, a megváltást, és magát a hivatalos templomi szolgálatokat. Nem beszél a Messiásról, a megváltásról vagy a Törvényről. A „hét mennyországban” található misztikus aszkézis hét stádiuma közötti utazásra korlátozódik csupán.

A Hekhalot irodalomhoz különböző művek tartoznak. Íme, néhány: *Hekhalot Rabbat* (vagy *Pirkei Hekhalot*) – „Nagy Paloták”, Ishmael és Akiba rabbik fölemelteséről; *Sepher Hekhalot* – „Paloták könyve”, Énok elragadtatásáról és angyallá válásáról; *Merkabah Rabbat* – „Nagy Szekér”, Metraton arkangyal bemutatása; *Ma'aseh Merkabah* – „A Szekér összefoglalása”, a misztikus utazások idején elhangzó himnuszok gyűjteménye; *Masekhet Hekhalot* – „Paloták szövetsége”; *Shi'ur Qoah* – „A mennyei Test mértéke”; *Re'uyyot Yehezqel* – „Ezékiel látomása”; *Sefer Yetzirah* – „Teremtés Könyve”, és más hasonló szövegek.⁴

Amint már említettem, mindez színtiszta miszticizmus, mégis századokon keresztül táplálkozott belőle a héber teológia, és sajnálatos módon előkelő helyet szerzett magának a keresztény teológiában is.

A mennyei Trón

A misztikusok hiszik, hogy mielőtt Yhwh megteremtette a világot, előbb megteremtette saját trónját. „A trón a világ teremtése előtt teremtett.”⁵ „A trón Isten lakhelye a világban.”⁶ Ez a trón a mennyei dicsőség jele, és örökké létezni fog: „A Trón fenségében van az én dicsőségem... és örökkévalóságra teremtett.”⁷ Ishmael rabbi a „Hekhalot Rabbah” című írásában beszél Isten „ítélőszékéről”, amely előtt a világegyetem minden teremtményének meg kell jelennie: „A mennyei ítélőszék mindenél hatalmasabb.”⁸

Ahhoz, hogy valaki a trón elé juthasson, előbb át kell jutnia a különböző szintű mennyországok aszkézis-szakaszain. Különböző próbákat kell leküzdenie, szertartásoknak kell eleget tennie. Ishmael rabbi hosszas utazása végén a hetedik mennyország kapujában azért könyörög, hogy „ne vessék le a mennyből”⁹ Akiba rabbi pedig a *Ma'aseh Merkava* című írásában felteszi a kérdést: „Ki képes megcsodálni a hét palotát, és ki mondhatja el: »láttam YHWH otthonát«?”¹⁰ Végezetül bejut az utolsó mennyei terembe, ahol a dicsőség trónusa áll: „A hetedik mennyországban a palotaterembe vezetett, és megengedték neki, hogy Isten dicsőséges Trónjának jobbján állhasson... látva mindazt, ami a dicsőség Trónusa előtt van.”¹¹ Methatron angyal egy kozmikus leplet mutat meg Ishmael rabbinak, amely eltakarja az isteni dicsőséget.¹²

Habár a rabbinikus látomások egyes ótestamentumi jeleneteket is tartalmaznak, mégis teljesen eltérnek a Szentírástól. Ezek csupán egyszerű misztikus utazások az aszkézis különböző stádiumai, tisztulási rituáléi között, és inkább hasonlítanak a perzsa kultúrában is meg-

található purifikációs szertartásokhoz. A nehezen elképzelhető leírások, a víz és a tűz, az ég és a föld jelképei elsősorban a pogány kultúrákban voltak kedveltek. Ezek az elemek olyannyira fontosaknak tűnnek, hogy elvonják a figyelmet a Trónról. *Hekhalot Rabbati* szerint a Fenséges Ragyogás kaput nyit Ishmael rabbi előtt: „Jöjj, és megmutatom neked az Ő ábrázatát. Az égboltozat és az égboltozat között víz van; a víz és a víz között tűz; a tűz és a tűz között víz; a víz és a víz között tűz és jégeső... A trón mindkét oldalán tűzfal húzódik, és szeráfok állnak előtte, mondván: »Szent, szent, szent a seregeknek Ura.«”¹³

I Énok 25:2 versében a következő leírást találjuk: „Láttam hét csodálatos hegyet, dél-nyugatra pedig az élet fáját... És ott egy szüntelenül égő tüzet láttam, melynek ereje nem landadt sem éjjel, sem nappal, hanem állandóan égett. Akkor Mikháel, egyike a szent és méltóságos angyaloknak, válaszolt nekem: Ez a magas hegy, amit láttál, s amelynek csúcsa olyan, mintha Isten trónusa lenne, valóban az Ő trónja, ahová majd leül a Szent Hatalmasság, a Dicsőség Ura, az Örök Király, akkor, amikor eljön meglátogatni a földet jóságában.”¹⁴ Mikháel megmutatta a szent trónt: „Olyannak láttam azt, mint egy kristályból épült házat, és a kristályok között élő tűznek nyelvei voltak... És láttam megszámlálhatatlan angyalt, ezerszer ezret, és tízezerszer tízezeret.”¹⁵

Összekeverték a héber költészet és Ezékiel profetikus szövegeinek különböző elemeit, amikhez rabbi extatikus állapotban megtett utazásait bemutató jeleneteket csatoltak. Teljesen figyelmen kívül hagyták a legfontosabb elemeket, például a közbenjárás, az üdvösség és a papi szolgálatok kérdését, ezzel szemben a jelentéktelen dolgoknak nagy fontosságot tulajdonítottak. Ishmael rabbi például, az élőlényekről beszélve, csak a koronás fejdíszeket látja: „Minden egyes kerub homlokát kétezer diadém ékíti... Háromezer diadém tétetett minden Szent Fenevad fejére... Hatezer diadém van a Ragyogó Fényesség Lényekének fején, az Ő fejére pedig ezerszer ezer diadém és sok milliárd fejdísz tétetett...”¹⁶

A bibliai szöveg nyilvánvalóan ellentmond mindennek. Ott van például Araboth története, aki eljut a tizedik mennyországba: bár a Biblia kijelenti, hogy Krisztuson kívül senki sem látta az Atyát (Jn 1:18), Araboth mégis meglátja „YHWH arcát”, mely ragyogó, mint a tűz, csodálatos és rettenetes, igen, igen rettenetes... és a YHWY keze által készített hatalmas trónon ül.”¹⁷

A TRÓN SZENTSÉGE BENIAMIN LUPU

AZ ÓTESTAMENTUM SZERINT EMBER NEM LÁTHATJA ŐT (2MÓZ 33:20). NYILVÁNVÁLÓ, HOGY ILYEN SZÖVEGEK LÁTTÁN DÖNTENÜNK KELL: VAGY ELFOGADJUK A BIBLIAI TEXTUST, VAGY A KÖVETKEZETLEN ÉS SOK ESETBEN EGYMÁSNAK ELLENTMONDÓ, AZ ISTENT ÉS AZ Ő TRÓNJÁT BEMUTATÓ JELENETEKRE HAGYATKOZUNK.

A Sh'ir Qomah szerint a rabbi nem képes meglátni a trónt, ezért egy angyal segítségére szorul: „Metatron helyéről egy szeráf száll alá, és hangos szóval hirdeti: »Íme, a Dicsőség Trónusa!«¹⁸ Ishmael rabbi Isten trónja előtt állva¹⁹ dicsófti az Urat: „A Trón előtt állva énekelni kezdtem.”²⁰ A kerubok pedig vele énekelnek.

Talán az egyik legfantasztikusabb szöveg Ábrahám Testamentumában²¹ található. A leírás szöges ellentétben áll a bibliai szövegekkel, noha Isten trónjáról szól, mely „csodálatos kristályként ragyog, mint a tűzláng, és amelyen egy csodálatos, naphoz hasonló fényességű ember ül, hasonló az Isten Fiához.” Felettébb érdekes! A zsidók nem hisznek Isten Fiában, akkor tehát mivel magyarázható ez a leírás? Magyarázatában a szerző rámutat arra, hogy a trónon ülő nem más, mint maga Isten. De egyáltalán látható Isten? Az Ótestamentum szerint ember nem láthatja Őt (2Móz 33:20). Nyilvánvaló, hogy ilyen szövegek láttán döntenünk kell: vagy elfogadjuk a bibliai textust, vagy az Istent és az Ő trónját bemutató következetlen, sok esetben egymásnak ellentmondó jelenetekre hagyatkozunk.

Következtetés

A szövegek alapján megállapíthatjuk, hogy Isten trónjának témája a teljes héber kultúrában jelen van. Felkarolta a miszticizmus, és olyan fantazmagórikus elképzeléseket épített köréje, amelyek vagy egyre távolabb kerülnek, vagy éles ellentétben állnak a bibliai szövegekkel. Az alexandriai keresztény miszticizmus már az első száza-

dokban ebből a forrásból ihletődve alkotta meg allegorikus „remekműveit”. Elég csupán olyan alexandriai teológusok műveit elolvasni, mint Pantenus, Alexandriai Kelemen vagy Origenész. Miután Origenész a palesztinai Cezáreába költözött (216-ban), a Szentföldön egy olyan allegorikus-misztikus iskolát alapított, amely közvetlenül csatlakozhatott a helyi misztikus elméletekhez. Ez nem vallásos iskola volt, tanulói között voltak zsidók, pogányok, sőt eretnekek is. Ebből az allegorikus forrásból olyan teológusok táplálkoztak, mint Sándor jeruzsálemi püspök, Ambrus, Cirill pátriárka, Iraklász, Julius Africanus, Pamphilus, Piérios, Alexandriai Atanáz, Vak Didümosz, Nazianzi Gergely, Nagy Vazul, Palladiosz, Jeromos, Rufinus, Szerápcion és sokan mások. Így hát nem csoda, hogy a személyes véleményeket, a misztikus tapasztalatokat, és sok esetben az allegorikus magyarázatokat a Szentírás tiszta szövegénél fontosabbnak tartották.

A Hekhalot-irodalom meséivel ellentétben az Újtestamentum, de különösen a Zsidókhöz írt levél egyszerűen és visszafogott módon beszél Isten trónjáról, anélkül hogy kitérne a részletekre, vagy behatolna a menyinyei jelenlét bensőséges köreibé. A hangsúly Jézus főpapi szolgálatára, valamint az egyház szerepére és a megváltásra esik. Ha a Jelenések könyvében a látnok Jánosnak mégis megadatik valamiféle betekintés, profetikus kulcs segítségével, kódolva közli Jézus munkásságának messiási üzenetét. ■

Dr. Benone Lupu, lelkipásztor az olaszországi Rómában

1. D. J. HALPERIN, *Heavenly Ascension in Ancient Judaism: The Nature of the Experience, Society of Biblical Literature*, Nr 26, a cura di H. Kent, Atlanta 1987, 78-9; N. JANOWITZ, *The Poetics of Ascent: Theories of Language, A Rabbinic Ascent Text*, New York 1988, 31.
2. Hagigah 13. a. II. 1, M. Maimonides, *La guida dei perplessi*, 47.1, (fordította: S. Munk, *Le Guide des égarés*, Paris 1979), gondozta: M. Zonta, Novara 2013, XXXII. fejezet.
3. Sepher H-Zohar, *Sepher Idra Rabba Iasusha*, VII, 65-66, gondozta: F. Lanza, Monfalcone 2004, 13.
4. J. DAN, *The Revelation of the Secret World: The Beginning of Jewish Mysticism*, Providence 1992. R. ELIOR, *Heikhalot Literature and Merkavah Tradition Ancient Jewish Mysticism and its Sources*, Tel Aviv 2004, 84.
5. J. DAVILA, *Hekhalot Literature in Translation: Major Texts of Merkavah Mysticism*, Brill 2013, 253-299; M. D. SWARTZ, *Scholastic Magic: Ritual and Revelation in Early Jewish Mysticism*, Princeton 1996, 87.
6. Coll. 98, *MS Vatican* in P. SCHAFER, *The Hidden and Manifest God, Some Major Themes in Early Jewish Mysticism*, New York 1992, 12.
7. Heikh. Rab., IV, 119, KARR, Heikhalot Rab., 3.
8. Heikh. Rab., I, 83.
9. 3 Enoch 1,3. H. ODEBERG, *3 Enoch or The Hebrew Book of Enoch*, New York 1973, 73.
10. Ma'aseh Merkavà, Synopse, 554, V. D. ARBEL, *Beholders of Divine Secrets: Mysticism and Myth in the Hekhalot and Merkavah Literature*, New York 2003, 1.

11. Heikh. Rab., I, 81-82.
12. G. SCHOLEM, *Major Trend in Jewish Mysticism*, New York, 1961, 72.
13. Heikh. Rab., VII 146.
14. J. B. LUMPKIN, *The Books of Enoch: The Complete Volume Containing 1 Enoch, 2 Enoch and 3 Enoch*, Blountsville 2010.
15. 1Énok 71:5-8.
16. Heikh. Rab., X, 170, lásd még: A. K. GREEN, *The Crown of God in Early Jewish Mysticism*, Princeton 1997, 47.
17. 2Énok II:1
18. Sh'ir Qomah 9, M. S. COHEN, *The Shi'ur Qomah. Texts and Recensions, Texte und Studien zum Antiken Judentum*, Tübingen 4 (1985) 9.
19. A trón megjelenik 2Énok 20–21-ben; Ábrahám testamentumában (12:4-5; 13:1-3); Lévi testamentumában (5:1); Báruk Jelenéseiben (2Bár 4:5). J. W. THOMPSON, *Hebrews*, Grand Rapids 2008, 168-169; F. FUSELLA, *Libro di Enoc, Apocrifi dell'Antico Testamento I*, 414-667. Lásd továbbá: R. W. CAWLEY, *The Biblical Canon of the Ethiopian Orthodox Church today*, OstKSt 23 (1974) 318-323.
20. Heikh. Rab., XXIV, 251.
21. E. P. SANDERS, *Testament of Abraham*, OTP 1, 871-876. Két verzió létezik: (TAB A és TAB B), arab, kopt, szláv és román nyelvekre lefordítva. A román kézirat megtalálható: Biblioteca Academica Română, București, fordította Moses Gaster. Il codice RecLong e RecShrt, TURDEANU, *Apocryphes*, 28-29,32-33, D.C. ALLISON Jr., *Testament of Abraham*, Berlin 2003, 10.

INGYENES BIZTOSÍTÁS

Létezik az elesésnek egy helytelen értelmezése, amit némelyek a végtelenségig ismételtetnek, anélkül hogy alaposan megvizsgálják a szóban forgó szöveget. Íme, az idézet: „Ne leselkedjél, ó, te istentelen, az igaznak háza ellen, ne pusztítsd el az ő ágyasházát! Mert ha hétszer esik is az igaz, ugyan felkél azért; az istentelenek pedig csak egy nyavalyával is elvesznek” (Péld 24:15-16).

Jegyezzük meg az igeszakasz alábbi elemeit:

- Isten figyelmezteti az istentelent, hogy hagyjon fel az igaz ember zaklatásával;
- ne próbálja csapdába ejteni;
- ne zavarja a nyugalomát;
- Isten a bajban való elesésre és nem a bűnbetésre utal;
- nem arra emlékezteti az istentelent, hogy az igaz nem fog elesni, hanem arra, hogy fel fog állni;
- ez a felkelés akár hétszer is bekövetkezhet;
- a gonoszokat semmi sem védi, ők egyszerűen elvesznek a nyomorúságban.

Gyakran hallhattátok a kijelentést, miszerint az igaz ember hétszer is bűnbe esik, és hétszer is felkél. És még mindig igaz ember! Ez a magyarázat azonban eltekint a szövegkörnyezettől, hiszen itt nem a bűnről van szó, hanem a nehézségekről, amelyeket Isten embere bármikor képes leküzdeni. Igaz, hogy a bűn is nehézség, nyomorúság, de nem minden nyomorúság bűn. Jézus figyelmeztette Pétert, hogy el fog esni, de ő nem figyelt a veszélyre, ezért bűnbe esett, Jézus szeretete és imája által viszont újra fel tudott állni (lásd Mt 26:33-35; Lk 22:31-34).

Példabeszédek 24:15-16 versei azonban hátrázott módon csapdára, ütésekre, a nyugalom megzavarására, túlélésre és felemelkedésre utalnak. Számos ilyen példát találunk a Szentírásban. Ott van például Jób esete. Sátán minden oldalról lesújtott rá – a vagyonára, a családjára, az egészségére –, de az Úr felemelte őt, és ahogy a könyv végén olvassuk, végül jobb sorsa lett, mint korábban (lásd: Jób 42:10).

Nem véletlenül mondta neki a témánbeli Eliáfáz: „Íme, boldog ember az, akit Isten megdorgál; azért a Mindenhatónak büntetését meg ne utáld! Mert ő megsebez, de be is kötöz, összezúz, de

kezei meg is gyógyítanak. Hat bajodból megszabadít, és a hetedikben sem illet a veszedelem téged. Az éhínségben megment téged a haláltól, és a háborúban a fegyveres kezeiktől. A nyelvek ostora elől rejtve leszel, és nem kell félned, hogy a pusztulás rád következik” (Jób 5:17-21).

Na de Dávid, az Isten szíve szerint való ember? A 18. zsoltár a következőképpen kezdődik: „Az éneklőmesternek, az Úr szolgájától, Dávidtól, aki az Úrhoz ez ének szavait azon a napon mondotta, amelyen az Úr megszabadította őt minden ellenségének kezéből, és a Saul kezéből. És monda: Szeretlek, Uram, én erősségem! Az Úr az én kösziklám, várom és szabadítóm; az én Istenem, az én kösziklám, ő benne bízom: az én pajzsom, üdvösségem szarva, menedékem. Az Úrhoz kiáltok, aki dicséretre méltó, és megszabadulok ellenségeimtől” (1-4. v.).

Hanániás, Misáel és Azáriás, a Nabukodonozor király és a hétszeresen felhevített kemence előtt álló három héber ifjú is tudta, hogy az Úr megszabadíthatja őket a nyomorúságtól. Félelem és kétség nélkül válaszoltak a királynak: „Íme, a mi Istenünk, akit mi szolgálunk, ki tud minket szabadítani az égő, tüzes kemencéből, és a te kezedből is, oh király, kiszabadít minket” (Dán 3:17). Viszont számítottak a mennyei közbelépés elmaradására is, és jól tették, mivel még sokakat gyilkoltak meg az igazságért úgy, hogy Isten nem avatkozott közbe. Még Keresztelő Jánost sem hozta ki a börtönből, és a haláltól sem szabadította meg őt. Istennek saját terve és alapos oka van mindenre, és a Dura mezején ez a három héber ifjú nagyon jól tudta ezt.

Mit terveztek? Semmit. Ismerték a második parancsolatot – „faragott képet ne imádj” –, és vállalva minden kockázatot, annak alapján jártak el. „De ha nem tenné is, legyen tudodra, ó, király, hogy mi a te isteneidnek nem szolgálunk, és az arany állóképet, amelyet felállítatál, nem imádjuk” (Dán 3:18).

„A király hiába fenyegetőzött, nem tudta eltéríteni őket a világegyetem Ura iránti hűségüktől. Atyáik történetéből megtanulták, hogy az Istennel

**AZ ÚR AZ ÉN
MENEDEKEM
STEFAN
RADU**

**AZ ÚR AZ ÉN
VILÁGOSSÁGOM!
Ő AZ OLTALMAM,
SZIKLAVÁRAM,
AKIBEN BÍZOM
MINDEN ELE-
SÉS, VESZÉLY ÉS
NYOMORÚSÁG
KÖZEPETTE.
A GONOSZOK
ELVESZNEK A NYO-
MORÚSÁGBAN,
AZ IGAZ AZONBAN
NEM, MERT ŐT
AZ ÚR EMELI FEL,
VALAHÁNYSZOR
SZÜKSÉGE VAN RÁ.**

szembeni engedetlenség következménye gyalázat, csapás és halál: és hogy az istenfélelem a bölcsesség kezdete, minden igazi boldogság alapja” (*Próféták és királyok*, 507. o.).

De Isten épségben hozta ki őket a kemencéből. „Akkor Nabukodonozor király megijedt és sietve felkele, szóla és monda az ő tanácsosainak: Nem három férfiút veténk-é a tűz közepébe megkötözve? Felelének és mondának a királynak: Bizonyára, oh király! Felele, és monda: Ímé, négy férfiút látok szabadon járni a tűz közepében, és semmi sérelem sincs bennük, és a negyediknek ábrázata olyan, mint valami istenek-fiaé. Nabukodonozor ekkor az égő, tüzes kemence szájához járula, és szóla és monda: Sidrák, Misák és Abednégó, a felséges Istennek szolgálói, jertek ki és jöjjetek ide! Azonnal kijövének Sidrák, Misák és Abednégó a tűz közepéből. És egybegyűlvén a fejedelmek, helytartók és kormányzók és a király tanácsosai, nézik vala ezeket a férfiakat, hogy a tűznek semmi hatalma nem lett az ő testükön, és hogy egy hajszáluk sem égett meg, és az ő alsó ruháik meg nem változtak, és a tűz szaga sem járta át őket” (Dán 3:24-27).

„Sidrák, Misák és Abednégó sértetlenül jött ki a roppant tömeg elé. Megváltójuk vigyázott rájuk

jelenlétével, hogy bajuk ne essék, és csak köteleik égték meg” (*Próféták és királyok*, 509. o.).

Az élő Isten e három hű szolgájának bátorsága nem minősül szemtelenségnek, kalandnak sem, ahogy öngyilkosságnak és elbizakodottságnak sem. Bátorságuknak az Isten iránti engedelmeség és a hűség volt az alapja. Pontosan így járt el Jézus is, amikor Sátán felszólította, hogy vesse le magát a templom tetejéről.

„A hit azonban semmilyen téren nem hozható rokonságba az elbizakodottsággal. Csakis az lehet biztonságban az elbizakodottsággal szemben, akinek igazi hite van, mivel az elbizakodottság a hit hamisítványa. A hit igényli Isten ígéreteit, és az engedelmeség gyümölcseit termi. Az elbizakodottság is igényli az ígéreteket, de úgy használja fel őket, ahogyan Sátán: a törvényszegés mentetésére. A hit öszzüleinket az Isten szeretetében való bizalomra vezérelte volna, engedelmeségre parancsolatai iránt. Az elbizakodottság arra készítette őket, hogy az Úr törvényét áthágyják, és azt higgyék, hogy az Ő nagy szeretete megmenti őket a bűn következményétől. Nem hit az, amely az Ég kegyét igényli anélkül, hogy teljesítené a feltételeket, amelyekhez a kegyelem kötve van. Az őszinte hit alapja a Szentírás ígéreteiben és rendelkezéseiben van” (*Jézus élete*, 126. o.).

Isten gyermekei szembeszállhatnak az ellenséggel, ha a tüzes kemencében negyedikként megjelenő Személy védelmére hagyatkoznak, aki – Nabukodonozort idézve – olyan, mint „Isten fia”. Ő „az ember Krisztus Jézus” (1Tim 2:5), aki bármikor, még a legkritikusabb helyzetekben is kész mellénk állni. Mi is elmondhatjuk: „Ne örülj, én ellenségem! Elestem ugyan, de felkelek, mert ha még a sötétségben ülnék is, az Úr az én világosságom!” (Mik 7:8).

Igen, az Úr az én világosságom! Ő az oltalmam, sziklaváram, akiben bízom minden elesés, veszély és nyomorúság közepette. A gonoszok elvesznek a nyomorúságban, az igaz azonban nem, mert őt az Úr emeli fel, valahányszor szüksége van rá.

Hagyatkozhatunk az ismeretlen zoltáríró szavaiban rejlő biztosításra: „Mert azt mondtad te: Az Úr az én oltalmam; a Felsőgest választottad a te hajlékoddá: Nem illet téged a veszedelem, és csapás nem közelget a sátorodhoz; mert az ő angyalainak parancsolt felőled, hogy őrizzenek téged minden utadban. Kézen hordoznak téged, hogy meg ne üssed lábadat a kőbe. Oroszlánon és áspiskígyón jársz, megtaposod az oroszlánkölyköt és a sárkányt. Mivelhogy ragaszkodik hozzád, megszabadítom őt, felmagasztalom őt, mert

ismeri az én nevemet! Segítségül hív engem, ezért meghallgatom őt; vele vagyok háborúságában: megmentem és megdicsőítem őt. Hosszú élettel elégittem meg őt, és megmutatom néki az én szabadításomat” (Zsolt 91:9-16).

Nehézség, nyomorúság, támadás, csapda, szenvedés, elesés. Az Úr megadhatja, hogy mindezek ne jöjjenek ránk, de ha mégis, akkor azt is megadhatja, hogy győztesen kikerüljünk belőlük. De meddig lesz ez így? Örökkön örökké? Nem! A megváltási terv győzelmet fog aratni, és az Úr megváltottai Ővele lesznek egy örökkévalóságon át: „Hisz az Úr megváltottai megtérnek, és ujjongás között Sionba jönnek; és örök öröm fejükön, vigasságot és örömet találnak; és eltűnik fájdalom és sóhaj” (Ésa 35:10). És vajon nem ismétlődhet meg valaha az elesés tapasztalata? Biztosítva vagyunk, hogy nem: „Nem leszen kétszer veszedelem” (Náh 1:9). Számos szöveg igazolja ennek az idézetnek a helyes értelmezését.

A jövő fényes, biztos és csodálatos lesz: „És monda az, aki a királyiszéken ül vala: Íme, mindent újjá teszek. És monda nékem: Írd meg, mert e beszédek hívek és igazak” (Jel 21:5). „És semmi elátkozott nem lesz többé; és az Istennek és a Báránynak királyiszéke benne lesz [a szent városban, az új Jeruzsálemben]; és ő szolgálai szolgálnak néki; és látják az ő orcáját; és az ő neve homlokukon lesz. És ott éjszaka nem lesz; és nem lesz szükségük szövétnekre és napvilágra; mert az Úr Isten világosítja meg őket, és országolnak örökkön örökké” (Jel 22:3-5).

Isten országában nem lesz többé éjszaka. Semmilyen éjszaka nem lesz ott többé. De nem lesz szenvedés, elesés és bukás sem. És felkelésre sem lesz szükség. Öröm, egészség, örökélet, áldott mennyei fény lesz ott! Uram, add, hogy részünk legyen az örök országban! Ámen! ■

Ștefan Radu, nyugdíjas telkipásztor

TÜRMEZEI ERZSÉBET

ÚJÉVI KÉRÉS

*Isten erejével a mázsás teher könnyű, mint a szalmaszál,
Nélküle mázsás súly a szalmaszál is. (LUTHER)*

Láttam, Uram!
Egyik béna volt, a másik aszott, sárga...
vagy nem volt lába...
De a Te fényed hullt a betegágyra!
Hitükkel elrejtöztek nálad,
és úgy hordozták mázsás terhüket
a Te erőddel, mint a szalmaszálát.

És láttam szalmaszál alatt roskadozókat.
Mert a mázsás teher könnyű,
mint a kis szalmaszál, Veled.
De nélküled
a szalmaszál is mázsás súly lehet.

Új évbe indulok,
és nem tudom, mi vár rám.
Csak azt tudom: velem vagy, nem hagysz árván.
Csak azt tudom: utam már kijelölted.
Mint bízó gyermek, járhatok előtted.

Te mérsz ki bút, örömet, munkát, terhet,
s irgalmad mindegyikbe áldást rejtett.
Csak egyet adj: hogy céliránt haladjak,
hogy szalmaszálak alatt ne roskadjak!
És ha szereteted mázsás teherrel
tenné próbára ezt a gyenge vállat,
segíts úgy vinni mázsás terhemet
a Te erőddel, mint a szalmaszálát.

„ISTEN... MAJD GONDOSKODIK!”

„Isten... majd gondoskodik!”

A címbeli kijelentést 1Móz 22:8 versében találjuk, és általában az élet lelki vetületeire vonatkoztatjuk. Azonban e szavak életünk minden területén érvényesek. Isten szándéka, hogy teljes meggyőződésünk legyen afelől, hogy Ő képes minden tekintetben gondoskodni rólunk.

Amikor az izraeliták engedelmesek voltak az Úrhoz, betartották a 3Móz 11. fejezetében leírt étrendet. S még ha hosszú időt is kellett tévelyegniük a pusztában, az Úr megígérte nekik: *„És emlékezzél meg az egész útról, amelyen hordozott téged az Úr, a te Istened immár negyven esztendeig a pusztában, hogy megsanyargasson és megpróbálgjon téged, hogy nyilvánvaló legyen, mi van a te szívedben; vajon megtartod-é az Ő parancsolatait vagy nem? És megsanyargata téged, és megéheztete, azután pedig enned adá a manná, amelyet nem ismertél, sem a te atyáid nem ismertek, hogy tudtadra adja néked, hogy az ember nem csak kenyérről él, hanem mindazzal él az ember, ami*

az Úrnak szájából származik. A te ruházatot le nem koptott rólad, sem a te lábad meg nem dagadt immár negyven esztendőtlől fogva” (5Móz 8:2-4).

Az Úr mannáért ígért nekik, csak engedelmeseknek kellett lenniük. A manná a kapott utasítások alapján kellett begyűjteni és elkészíteni, és rendszerint aznap el is kellett fogyasztani. Péntekre vonatkozóan azonban azt az ígéretet kapták, hogy a manna megáll másnapra, szombatra is. Isten csodát tett, és a manna nem romlott meg. Aki engedelmeskedett, az csak nyert, aki viszont kétségbe vonta Isten szavát, annak szenvednie kellett.

Ez csupán egy azok közül a példák közül, amelyek szemléltetik, hogyan teljesítette Isten az ígérését az izraeliták testi egészségére vonatkozóan. A próféta által kapták az Úr kijelentéseit, és aki ezeket figyelembe vette, áldásban részesült.

A mennyei Kánaán felé utazunk. Az Úr végidei prófétája több száz-, több ezer oldalnyi írásban mutatta be,

hogyan fog gondoskodni rólunk az Úr, hogy átvészeljük a világvége előtti nehéz időket. Ezek a sajátos tanácsok különösen vándorlásunk utolsó szakaszára, a Megváltó eljövetele előtti időkre szólnak.

1899. július 28-án Isten végidei prófétája egy felettből fontos kijelentést tett: *„Azt a világosságot bízták rám, hogy nemsokára abba kell hagynunk mindenemű állati eredetű táplálék fogyasztását... Az ember szokása és életmódja olyan állapotba taszította a földet, hogy az emberi család számára feltétlenül más élelemmel kell helyettesíteni az állati eredetű eleséget. Semmi szükségünk a húsrá. Isten mással is tud táplálni bennünket”* (Ellen G. White, *Étrendi és táplálkozási tanácsok*, 384. o.).

Ezek a szavak végigkísérték az életemet. Főleg a kezdeti időszakban azonban fogalmam sem volt, hogyan fogja megoldani az Úr az utolsó időben a táplálkozás kérdését, figyelembe véve a fenti idézetet. Aztán lassan felfedeztem, hogy az Úr csodálatosan gondoskodik, hogy az utolsó nemzedéknek ne hiányozzék sem a kenyere, sem a vize. Isten gondot visel, és olyan semmihez sem fogható jó táplálékban részesít, amelyet korábban el sem tudtunk képzelni! És én, aki 40 évvel ezelőtt azon gondolkodtam, hogy mivel helyettesíthetem a vaját vagy a tojást, rájöttem, hogy az Úr még „tejszínhabot” is tud adni számunkra! Nem hiszitek? A folytatásban majd megtudjátok.

Az idő most van!

Az Úr szolgálólánya azt írta, hogy nem kell hosszú időnek eltelnie, míg időszerűvé válnak a szavai, és komolyan kell vennünk a tanácsait. Több mint száz év telt el azóta, és sokan kérdezik: Vajon tényleg elérkezett az az idő?

Nincs is szükség hosszas keresésre, hogy elegendő bizonyítékot találjunk arra vonatkozóan, hogy annak az időnek a percei a szemünk előtt peregnek. Számos bizonyíték áll erre vonatkozóan a rendelkezésünkre. Az állatok már nem csak egyszerűen betegek, hanem annyira megromlott az egészségük, hogy csak akkor nem tudatosulnak bennünk a javunkra elhangzó tanácsok, ha szándékosan szemet hunyunk a jelenlegi helyzet fölött. De ha nem fogadjuk meg a tanácsot, akkor következményekre számíthatunk. És melyek ezek? Ismerjük, hiszen folyton ezekről hallunk: rák- és szívbetegségek, diabétesz, Alzheimer-kór, stb.

A nagy csaló mindez idő alatt igencsak tevékeny volt, és nem tudni, hogy valamelyikünk mentesül-e az ámi-

tásai alól. Nagyon sok lelkiismeretes, jóhiszemű adventista gondolkozott úgy, hogy bölcs dolog elhagyni a húst, mert akkor minden rendben lesz. Csakhogy az ellenség pontosan ezzel csapott be! Megkérdezem, hogy egy beteg szarvasmarhából – nem kergemarhakórban szenvedőből, csupán egy tüdővésztes marhából – mit fogyasztánátok el: a húst, a tejet vagy a sajtot? Nyilvánvaló a válasz: semmit! Mivel a betegség az egész állatra kihatott!

Igen ám, de mi azt állítjuk, hogy ha elhagyjuk a húst, akkor minden rendben van. És mi lett az eredménye? Ha alaposan utána néznénk a vásárlásainknak, rájönnénk, hogy miután elhagytuk a húst, kétszer vagy talán háromszor annyi állati eredetű terméket – tejterméket és tojást – fogyasztottunk, mint korábban. Zöldséget pedig nagyjából ugyanannyit. Nos, mit nyertünk? Ne feledjétek, abból indultunk ki, hogy az állatállomány nagyon beteg, és a kór nemcsak a húst, hanem az összes állati eredetű terméket érintette.

Az évek során megdöbbenéssel néztem végig, hogy a környezetemben élő adventisták közt is ugyanúgy halnak meg emberek rák- és szívbetegségekben, mint mások. Számomra minden nyilvánvaló volt, ha az elhunyt személy húsfogyasztó volt. Viszont teljesen összezavart, amikor azt hallottam, hogy az illető ovo-lakto-vegetáriánus volt, mégis rákban vagy szívbetegségben halt meg... Nem kellett sok időnek eltelnie, míg rájöttem a rejtély magyarázatára.

Említettem már, hogy becsapott minket az ellenség? Az összes állati eredetű élelmiszer, tehát nemcsak a hús, hanem a tojás és a tejtermékek is (tej, tejföl, joghurt, savanyú tej, vaj, túró, sajt) magukban hordozzák a földünket elárasztó betegségek kórokozóit. Ha nem nyitottuk ki a szemünket, és nem vizsgáltunk meg alaposan az említett idézetet, Isten az Ő nagy irgalmában elérte, hogy a tudomány igazolja azt, amire Ő már 120 évvel ezelőtt figyelmeztetett, vagyis: egyetlen állati eredetű élelmiszer sem biztonságos! Hiába tesszük félre a húst, ha teletömjük magunkat túróval, tojással, tejjel, joghurttal, vajjal, sajttal, mivel ezek szintén állati eredetűek.

Mivel helyettesíthetjük az állati eredetű élelmiszereket? Az Úr erről is gondoskodott, mert szeretné, ha tudnánk, hogy Ő mindig gondot visel rólunk!

Rendelésünkre álló megoldások

Láthattuk, hogy az állatok betegségei nemcsak a húsvakat fertőzik meg, hanem az összes állati eredetű élelmiszert, mint a tojás vagy a tejtermékek. A mi Jó Istenünk azonban kijelentette, hogy nem kell aggódnunk, mivel Ő megtanít, hogyan használjuk fel a növényi eredetű élelmiszereket, és hogy mivel biztosíthatjuk a szervezetünknek a minden téren szükséges fejlődést.

Igencsak csodálatba ejtett, midőn az idő teltevel sorra fedeztem fel, hogy növényi tej készíthető szójababból, dióból, mogyoróból, mandulából, különböző magvak-

ból – hajdina, zab, stb. –, és hogy micsoda jó íze van! Vagy ott van a növényi tejföl, ami elkészíthető különböző magvakból, de rizsből is. Még növényi túró is készíthető szójabából, dióból, stb. A tojást pedig egyáltalán nem volt nehéz helyettesíteni – például a különböző fásirtok készítésénél – zabpehellyel, lenmaggal, integrált liszttel. A hús helyettesítése pedig igencsak egyszerű: hüvelyesekkel és diófélékkel, hiszen a magvak igencsak gazdagok fehérjékben és egészséges zsírokban.

Isten valóban értelemmel ruházta fel az embert, hogy a növényi étrendben mindazt megtalálja, amire szüksége van. Nemrég azonban meglepő dolgot fedeztem fel. Mielőtt megosztanám veletek, felteszek egy kérdést: hallottatok-e az aquafabáról?

Az aquafaba (magyarul *bablé* – a ford. megjegyzz.) igazi isteni csoda azok számára, akik szeretnének egészségesen táplálkozni. A megnevezés közönséges élelmiszerre utal, amely azonban a tojás és a tej helyettesítésének hihetetlenül sok lehetőségét kínálja. Miről is van szó? A víz, amiben megfőztük a hüvelyeseket (a babot, de különösképpen a csicseriborsót) olyan lesz, mint egy növényi tojásfehérje, koncentrált emulzió, amelyet sikerrel használhatunk grízgaluska, növényi levesgombóc, habcsók készítéséhez (ez utóbbit csak tojásfehérjéből lehet elkészíteni). Aquafabából pontosan olyan jó majonézt készíthetünk, mintha tojássárgájából készítettünk volna, csak sokkal egészségesebb lesz. A tojás mellőzésének másik előnye, hogy a majonéz elkészítéséhez sokkal kevesebb mennyiségű olajra lesz szükségünk. És a példák sorát folytathatnánk. De a legnagyobb meglepetés akkor ért, amikor ezt a közönséges koncentrátumot, amiben korábban csicseriborsót főztem, habverővel alaposan felvertem, és egy nagyon finom „tejszínhab” lett belőle! Ekkor így szóltam az Úrhoz: *Uram, én csak kenyeret kértem, de Te „tejszínhabot” is adtál...*

Elérkezett annak az ideje, hogy elhagyjuk az állati eredetű élelmiszereket. De ha bárki is azért aggódik, hogy mit fog majd enni, van számára egy jó hírem: az Úr még „tejszínhabot” is ad a torta díszítéséhez!

Általában figyelemmel követjük a végidőre szóló próféciákat, és jól tesszük, hogy fontosságot tulajdonítunk ennek a kérdésnek. Viszont jó lenne, ha felelősséget vállalnánk, és abban a tudatban élünk, hogy a gyakorlati életre szóló mennyei próféciák is ugyanolyan fontosak, mint a lelki életre vonatkozóak. ■

TÁPLÁLKOZÁSI TANÁCSOK ELENA PRIDIE

URAM, ÉN CSAK
KENYERET KÉRTEM,
DE TE „TEJSZÍN-
HABOT” IS ADTÁL...

Elena Pradie, számos, egészséges táplálkozásról szóló könyv szerzője

LELKIPÁSZTORI TÖRTÉNETEK

Kedves romániai testvéreim!

Fogadjátok üdvözetemet, melyet e csodálatos, havonta megjelenő folyóirat hasábjain intézek hozzátok Spanyolországból. Elmesélek néhány igaz történetet, amelynek lelkészi szolgálatom alatt szemtanúja voltam. Ezek az esetek segítettek meglátnom, hogy Isten mindig mellettünk áll, függetlenül attól, hogy milyen nehézségekkel szembesülünk. Tudjuk, hogy Ő mindig kész kinyújtani a karját, hogy megmentsen bennünket.

*Őszinte öleléssel barátotok, Javier Moliner
lelkipásztor Spanyolországból*

Lehetett volna...

Lehetett volna belőle sikeres katona, a spanyol hadsereg egyik legjobb helikopterpilótája. És, ha figyelembe vesszük, hogy az élete tele volt túlkapásokkal, akkor az is igaz, hogy könnyen megtörténhetett volna, hogy ma már nincs, aki arról meséljen nekünk, milyen csodálatosan vezette Őt Isten, elsősorban azért, hogy megismerje, aztán pedig, hogy szolgálja Őt.

Miután Javier Moliner hátat fordított a katonai karriernek, Spanyolországban és Argentínában végzett teológiai tanulmányokat, majd a Spanyol Unió alkalmazta őt a lelkipásztori szolgálatban. Abban az előjogban volt része, hogy ő volt az a lelkipásztor, aki megalapította Madridban az „Alenza” nevű első románnyelvű adventista gyülekezetet.

Javier Moliner a Spanyolországban élő román adventisták közt igencsak szeretett és kedvelt személy. Számos esküvőre, keresztségre, újszülöttek bemutatására és evangelizációs kampányra hívták meg. Lelkészi szolgálata alatt 85 esküvői istentiszteletet tartott, amiből legalább 60-at romániai ifjú párnak; több mint 180 személyt keresztesztelt meg, amiből 100 romániai volt; és több mint 45 kisgyermek bemutatására kérték fel, amiből 25 román nemzetiségű szülők gyermeke volt.

Mindig örömmel válaszolt az evangelizációs felkérésekre, függetlenül attól, hogy milyen országba hívták. Romániában járt Bákóban, Jászvásáron, Galacon, Călărași-on, Nucșoarán, Pătrăuți-on, Matcán. Meglátogatta a bákói női börtönt is, ahonnan kellemes emlékekkel tért haza.

Bár 2019-ben nyugdíjba vonult, ugyanolyan aktívan él, mint korábban. Szolgálatának jelmondata: „Az Úr szőlőskertjének munkásai sosem mennek nyugdíjba!”

Néhány évvel ezelőtt a Viața și Sănătatea Kiadó gondozásában megjelent a „Vase alese” (*Választott edények*) című könyve, amely bemutatja az életét, beleértve az ő és a családja újjászületésének történetét is.

Az *Adventszemle* következő számaiban Moliner lelkész bemutat néhány lelkipásztori történetet, amelyből mindannyian tanulhatunk. Mai lap számunkban az első történetét közöljük.

Mircea Bugescu

AZ IMA EREJE

„És amikor imádkoztok, ne legyetek sokbeszédűek, mint a pogányok, akik azt gondolják, hogy az ő sok beszédükért hallgattatnak meg.” (Mt 6:7)

A '80-as években még a spanyol hadsereg aktív tisztje voltam. Ekkor hallottam először az igazságról, az egyik katona jóvoltából, de még nem voltam felkészülve, hogy Isten követése mellett döntsek.

A szabadságom alatt történt. Családommal felkerestük a szülőföldemet és a rokonságot. A szünidőm első napján találkoztam a sógornőmmel, Maribellel, aki elmondta, hogy a közelmúltban megismert néhány nagyon kedves tanárt. Megkérdezte, hogy nincs-e kedvünk elkísérni őt egy közös étkezésre ezekkel a tanárokkal. A sógornőm részt vett egy tanfolyamon is, amit ezek a tanárok tartottak Sagunto városa mellett, a Puerto de Sagunto kollégiumban. Érdeklődtem, hogy milyen találkozóról is van szó, és azt válaszolta, hogy egyszerű közös étkezés lesz az adventista kollégium tanáraival. Ahogy meghallottam az „adventista” szót, nagyon meglepődtem, mivel a katona, aki által megismertem Jézust, szintén adventista volt. Be kell vallanom, hogy a fiatalember remek benyomást keltett bennem, és ez késztetett arra, hogy elgondolkozzam az élet magasabb rendű dolgai felett, hiszen megismertem az ő életveit és hitét, valamint a Biblia tanításai szerint élt életét. Így hát nagyon érdekelt a meghívás. Szívem mélyén arra voltam kíváncsi, hogy mit mondanak és tesznek ezek az emberek. Annak idején pontosan így tettem az általam képzett katonával is a helikopter-bázison.

A megbeszélte időpontra elmentünk az otthonukba. Amikor mindannyian asztalhoz ültünk, a házigazda megkérdezte, hogy zavar-e, ha előbb imában isteni áldást kér az ételre. Meglepett a kérése, mivel addig még sosem ültem úgy asztalhoz, hogy valaki imádkozott volna az ételért, így hát azt válaszoltam, hogy csak imádkozzon nyugodtan.

Ami még kellemesebb meglepetést okozott, az nem maga az imádkozás volt, hanem annak tartalma. Imádkozott a családomért, a munkámért és a katonai alakuatomért, kérte Istent, hogy áldja meg a feleségemet és a gyermekeimet. Legnagyobb meglepetésemre azt kérte Istentől, hogy vigyázzon a helikopterekre, és különösen arra, amellyel én repülök.

Ilyen imát még sosem hallottam. Én a klaszikus „Mi Atyánk” imádságra számítottam, amit már gyerekkorom óta kívülről tudok, hiszen a katolikus templomban is kötelező volt imádkozni.

Konkrét imát mondott, ami megváltoztatta a szívemet, és előkészítette arra az időre, amikor majd olyan személyekkel fogok találkozni, akik Jézusról beszélnek nekem. Imája a bejárati ajtó jelentette a lelkemhez, hogy azon keresztül befogadhassam az igazságot. A tanár, Paco Domenech látta rajtam, hogy szeretnék még többet megtudni Jézusról, ezért megkérdezte tőlem: „Szeretnéd tanulmányozni a Bibliát?” Feleséggel, Rosival együtt innel válaszoltunk.

Első tanulmányozásom a Dániel 2. fejezetében található prófécia volt. És attól a pillanattól kezdve gyökeresen megváltozott az életem. Szenvedélyesen szerettem a történelmet, és látva a bibliai jóvendölések teljesedését, meggyőződtem arról, hogy a Biblia igaz.

Amikor alkalmatok van olyan személyekkel együtt imádkozni, akik sosem hallottak még imát, „ne legyetek sokbeszédűek”, hanem Isten karjaira hagyatkozva engedjétek, hogy a Szentlélek beszéljen helyettetek. ■

Javier Moliner, nyugdíjas lelképásztor, Spanyolország

**ISTEN
KEZÉBEN
JAVIER
MOLINER**

AMIKOR ALKALMATOK VAN OLYAN SZEMÉLYEKKEG EGYÜTT IMÁDKOZNI, AKIK SOSEM HALLOTTAK MÉG IMÁT, „NE LEGYETEK SOKBESZÉDŰEK”, HANEM ISTEN KARJAIRA HAGYATKOZVA ENGEDJÉTEK, HOGY A SZENTLÉLEK BESZÉLJEN HELYETTETEK.

A FÁJDALOM SÖTÉTSÉGE

**MEGVÁLTOZOTT
FELFOGÁSOK**
**EMILIAN
NICULESCU**

Miert is nem pusztultam el a sötétség előtt, vagy miért nem takarta el előlem a homályt?!” (Jób 23.17)

Ezek a szavak Jób pátriárkától származnak. A Biblia hősei közül talán ő volt a legavatot-

tabb, aki joggal beszélhetett a szenvedés bonyolult és összetett kérdéséről. Kijelentései azért is annyira lényegre törőek, mert a szenvedés maximumra felhevített kemencéjében hangzottak el, ahol nyilvánvalóvá válnak a minden oldalról kegyetlen támadások alá vetett ember érzései.

Az emberi testben 144.741 idegrost található, amelyek bonyolult hálózatot alkotva a szenzoroktól az idegközpontokig és vissza, az idegközpontoktól a szervekig továbbítják az információt. Mondhatnánk úgy is, hogy az emberi testben ez a fájdalom útja.

Érdemes megjegyezni, hogy habár Jób szörnyű testi kínokat él át, csupán futólag beszél ezekről, másfelől viszont felsorolja a belső lelki szenvedés tüneteinek egész arzenálját. Az alábbiakban csupán arra térünk ki, amit Jób a fájdalom „sötétségének” nevez, és amivel kiválóan szemlélteti a szenvedés titokzatosságát, érthetlenségét és az ezzel járó zavarodottságot, magányt, néha félelmet. A továbbiakban egy az előbbivel rokon kapcsolatban álló, a meteorológia területéről átvett metaforát használ: „homály” – ködös sötétség, mely érzése szerint egyre inkább körülveszi. Ez az a kínos helyzet, amikor az „elme szeme” egyre kevésbé érti, hogy mi is történik, és nem látja a menekülés módját, sem az útirányt. Szemléltető leírása annak az állapotnak, amikor az ember úgy érzi, hogy körülveszi a nehézségek felhője, vagy túl sok kérdés merül fel az életében – „miért?” „miért?” –, amelyekre azonban nem kap választ, ezért hajlamos egyre mélyebbre süllyedni a csüggedés és tehetetlenség áthatolhatatlan, fullasztó ködébe.

Noha Jób beszél a fájdalom sötétségéről és homályáról is, nem akarja, hogy ezek a „pusztulását” okozzák. Megható, hogy nem is annyira magáért aggódik, hanem az Istenről alkotott képért, felfogásért. Ilyen körülmények közt fennáll annak a veszélye, hogy a szenvedő

emberben helytelen kép alakul ki Istenről. Az isteni jellem képének ilyes fajta pejoratív elváltozása jelenti lelki szempontból a legnagyobb veszélyt, amely ránk leselkedik. Sátán is pontosan abban a reményben hevítette fel a megpróbáltatások kemencéjét, hogy végül Jób nyíltan megtagadja Istenét.

Hogyan lehet legyőzni a fájdalom „sötétségét” és „homályát”? A választ a Biblia első lapjain találjuk: „A föld pedig kietlen és pusztá vala, és setétség vala a mélység színén.” A sötétség nem lett teremtve. A sötétség a fény hiánya. A teremtés művének első nagy aktusa a sötétség legyőzése volt az alábbi egymást követő szakaszok által:

- Először a sötétségben feltűnt Isten jelenléte.
- Majd a sötétségben Isten hangja volt hallható.
- Végül pedig világhosszág áradt a sötétségben.

A teremtés e rövid leírásából levonható néhány fontos tanulság, amit érdemes megjegyeznünk, mivel összefüggésben van azzal, ahogyan Jób megoldotta a fájdalom „sötétségét”, következőképpen így oldható meg mindenféle sötétség.

Fájdalmi sötétségében is ott volt Jób mellett a nem látható és nem hallható Isten. Ezután a „vihár közepette” felhangzott Isten szava, majd végül világhosszág áradt szerteszét: „Az én fülemnek hallásával hallottam felőled, most pedig szememmel látlak téged. Ezért hibáztatom magam, és bánkódom a porban és hamuban!” (Jób 42:5-6).

A szenvedés sötétje el akarta ferdíteni Isten képét Jób értelmében. De amint világhosszág áradt, Isten arca egyre szebbnek tűnt fel, és ezzel egy időben megváltozott a pátriárka saját magáról alkotott felfogása is, ezért volt hajlandó megtérni porban és hamuban.

Végül pedig Jób megtapasztalta a „mikro-újáteremtés” csodáját: mindent kettőzötten kapott vissza, a családja is a korábbihoz hasonló létszámú lett, hiszen ha figyelembe vesszük a feltámadást, első gyermekeit lényegében el sem veszítette. ■

Emilian Niculescu, nyugdíjas lelkipásztor

JÉZUS VISSZAJÖVETELE. MIKOR?

A Jézus visszajövetelére vetett hit értelme

A Föld népessége megközelíti a 8 milliárdot. Ebből mintegy 7 milliárdnyi ember hisz a lélekalhatatlanságában: 2 milliárd keresztény, valamivel kevesebb, mint 2 milliárd muzulmán, 14 millió zsidó és más, Ábrahám-hitű személy. Ők azok, akik minimális erkölcsi normákhoz igazodnak, és a halál utáni boldog folytatás ígéréteinek bűvöletében élnek. Csak az örök boldogságot keresik, az örök élettől (a halhatatlansággal) már rendelkeznek.

A világ lakosságának zömétől eltérően a hetednapi adventisták, a különvált ágazatokkal¹ és a történelmileg rokon felekezetekkel² együtt abban hisznek, hogy egyedül Krisztus adhatja meg nekik a halhatatlanságot a feltámadás által, második eljövetelekor. Ezért számunkra az Úr második eljövetele nem egy akármilyen eszkatológiai esemény, hanem Jézus megmentő munkájának betetőzése, amely nélkül nem lenne semmilyen üdvösség, semmilyen remény. Maga a kereszt is erőtlenné válna, ha Jézus nem térne vissza, ahogy megígérte.

Valóban mi vagyunk az utolsó nemzedék?

Az „utolsó nemzedék” sokat vitatott témája, függetlenül attól, hogyan értelmezzük azt, szükséges módon feltételezi Jézus visszajövetele idejének tisztázását. Sajnálatos módon egyesek közülünk belefáradtak abba, hogy Jézus közeli visszajövetelében higgyenek. A millerita láz nem tarthatott sokáig. Az ezt követő – megfontoltabb, konstruktívabb, de még 175 év után sem beteljesedett – várakozás még jobban gyengítette sok adventista reményességét.³

Az *Adventist Review* c. folyóirat néhány hete nyilvánosságra hozta az ASTR ügynökség által végzett hivatalos közvéleménykutatás eredményeit. A megkérdezett személyek száma megközelítette a 60.000-et. A statisztika aggodalomra ad okot: az adventisták 60%-a nem hisz abban, hogy Jézus visszajövetele az előttünk álló 20 évben be fog következni; 9%-a egyáltalán nem hisz abban, hogy Jézus még az élete ideje alatt visszatér, 35% pedig bizonytalan ebben a kérdésben. A legbizonytalanabbak az Észak-amerikai, az Euro-ázsiai és a Transzeurópai Divízióhoz tartozó adventisták.⁴

Hisszük, hogy szükség van ma néhány profetikus szempont tisztázására, amely szempontok segíthetnek kilábalnunk ebből a depresszióból (esetenként ellazultságból), amely 175 év után jelentkezett. Felkészülésünk és értelmezésünk komolyosságának ma túl kellene szárnyalnia a milleriták és az 1844. október 23-i nagy csalódás utáni szombatünnepelő úttörőink lelkesedését.

Meghatározott idő?

Hitvallásunkból idézek: „A Megváltó eljövetele szó szerinti, személyes, látható és világszéles lesz... A próféciai sorozatnak majdnem teljes beteljesedése a világ jelenlegi állapotával együtt jelzi, hogy Krisztus eljövetele közel van. Ennek az eseménynek az idejét Isten nem jelentette ki, ezért int bennünket, hogy mindenkor legyünk készen.”⁵ Hitvallásunkban nincs pontosítva, hogy az advent ideje meghatározott vagy feltételhez kötött, mivel a teológiánkban nincs egységes szemlélet Jézus visszajövetelének idejére vonatkozóan.

**AZ UTOLSÓ
NEMZEDÉK
FLORIN
LAIU**

SZÁMUNKRA AZ ÚR MÁSODIK ELJÖVETELE NEM EGY AKÁRMILYEN ESZKATOLÓGIAI ESEMÉNY, HANEM JÉZUS MEGMENTŐ MUNKÁJÁNAK BETETŐZÉSE, AMELY NÉLKÜL NEM LENNE SEMMILYEN ÜDVÖSSÉG, SEMMILYEN REMÉNY. MAGA A KERESZT IS ERŐTLENNÉ VÁLNA, HA JÉZUS NEM TÉRNE VISSZA, AHOGY MEGÍGÉRTE.

A *Jézus élete* c. könyv egy idézetével⁶ érvelve egyesek azt vallják, hogy Jézus akkor fog visszajönni, amikor a mennyei óra mutatója eléri az Isten tervében meghatározott időpontot. Csak-hogy a szóban forgó kijelentés Jézus első eljövételére utal, amely Dániel messiási időpróféciájá-

**A 2000. ÉV EGYE-
SEK SZÁMÁRA
A TEREMTÉSTŐL
SZÁMÍTOTT 6000
ÉV LETELTÉT
JELENTETTE,
JÖLLEHET A LEG-
NAGYOBB TUDÓ-
SOK, A LEGTE-
HETSÉGESEBB
TEOLÓGUSOK ÉS
A LEGLELKESEBB
AMATŐRÖK SEM
TUDJÁK, MENY-
NYI IDŐ TELT EL
A TEREMTÉS ÓTA.**

ban is meg van határozva, és nem alkalmazandó Jézus második adventje esetében, amelyre nincs hasonló jövendölésünk. A parúzia ideje a kódolt apokaliptikus próféciában sincs meghatározva, a csillagokban sincs megírva, az Atya a Fiának tett legbensőségesebb vallomásaiban sem beszélt erről (Máté 24:36; Márk 13:32).

Mivel úttörőink abból az előfeltételből indultak ki, hogy Jézus visszajövetelének ideje meg van határozva, nehezen lehetett volna meggyőzni őket arról, hogy 1844. október 22-e után ne végezzenek számításokat. És követőik közt ma is vannak, akik számítgatnak, és teszik ezt különböző módszerekkel, spekulatív előfeltételekre alapozva, úgymint: a világ teremtése óta eltelt 6000 év; a Szentírásban található számok szubjektív értelmezése, anélkül hogy azoknak bármi közük lenne ehhez a kérdéshez; egy álom, egy hír, egy kegyes megérzés; a zsidó naptárhoz való igazolás; egy egzotikus prédikátor utolsó kiáltása; az Orion csillagkép matematikai összefüggéseinek számítgatása. És természetesen mindez megszo- rozva 3,14-gyel!

William Miller számítása határozatlan időre vonatkozott 1843 tavasza és 1844 tavasza között. Samuel Snow és Josiah Litch a várakozás idejét kiterjesztették további hat hónappal egészen addig a dátumig, amelyről azt állították, hogy az „éjfél” a Gergely-naptár szerinti 1844. október 22, ami megfelelt a karaita zsidók tisri havának 10-éjének (Yom Kippur)⁷. A nagy csalódás után Miller és Litch várni kezdték 1845 tavaszát, miköz-

ben James White arról volt határozottan meggyőződve, hogy Jézus 1845 tisri havának 10-éjén jön el.⁸ További milleriták (Gross, Marsh, stb.) 1846-ra és 1847-re várták Jézust.

Joseph Bates az engesztelési napon végzett hétrendbeli meghintést számításba véve (3Mózes 16:14, 19) arra a következtetésre jutott, hogy Jézus 1851 októberében jön el, hét évvel azután, hogy elkezdte főpapi szolgálatát a mennyben. Ezután White és Bates – Ellen White tanácsára – többé nem foglalkoztak időpontok meghatározásával. Isten kinyilatkoztatta Ellen White-nak, hogy Jézus második eljövetele nem lesz többé hitpróba tárgya, és hogy a harmadik angyal üzenete (az advent üzenet) nem függ egy bizonyos profetikus időtől.⁹ James White és Joseph Bates felhagytak kitűzött dátumaik hirdetésével, egy évvel az előrevetített időpontok előtt.

1880 után mások kezdtek el foglalkozni az advent időpontjával, megérzésekre, tipológiákra alapozva. Az analógia eszközével élve, a Kánaánba való belépés 40 éves késedelméből arra következtek, hogy az Úr 1884-ben jön vissza. 1960 körül egyesek még ennél is merészebbek voltak, analógiát feltételeztek az özönvíz és a második eljövétel között: ha Isten 120 év kegyelmet adott az emberiségnek az özönvíz előtt, ugyanúgy 120 évnek kell eltelnie 1844-től egészen a második adventig, azaz pontosan 1964-ig. Emlékeztek még erre? Nehéz volt nem hinni ebben az állításban! Majd következett a 2000. év, amely egyesek számára a teremtéstől számított 6000 év letelét jelentette, jöllehet a legnagyobb tudósok, a leghetségesebb teológusok és a leglelkeesebb amatőrök sem tudják, mennyi idő telt el a teremtés óta.¹⁰ Az utóbbi években újra megsokasodtak a számítgatások bizonyos körökben, időpontok hangzottak el, ezúttal „végleges” terminusok: 2015, 2016, 2017, 2020. Hiábavaló és ostoba erőfeszítések, amelyek elvonják a hívők figyelmét a kötelességeikről, és rossz fényt vetnek a szent hitre.

Feltételhez kötött idő?

Másrészt, van egy kevésbé figyelembe vett teológiai perspektíva, amelyet érv gyanánt használnak annak a véleménynek az alátámasztására, hogy Jézus visszajövetelének órája ugyan nincs meghatározva, viszont siettethető (2Péter 3:12)¹¹, és ezt a „búzatermés” (az utolsó nemzedék üdvözültjei: Jelenések 14:15, vö. Márk 4:26–29), valamint a „szőlő” (az utolsó nemzedék kárhózzottjai: Jelenések 14:18, vö. 1Mózes 15:16) megérése feltételezi. Ha a siettetés elmélete megállja a helyét, a késleltetés elmélete is értelemszerű, ahogy Jézus

példázatai is sugallják (Máté 24:48; 25:5; Lukács 12:45; 18:7; Jelenések 6:10).¹²

Nem így történt Izrael történetében is? Az Ígéret Földjébe történő belépés negyven évet késett Isten eredeti tervéhez képest (4Mózes 14:34). A babiloni száműzetés utáni restauráció is sokkal szerényebb volt a tervezettnél, Isten látványos terének megvalósulása Izraellel és az ókori világgal¹³ *sine die* késett, és végül megghiúsult a Messiás Jézus elutasításával. Összehasonlíthatatlanul felsőbb szinten ez a terv végül teljesedni fog, de sokkal később, mint az kezdetben előrelátható volt (Jelenések 21:1–22:5).

1. A judaizáló adventisták (Isten Hetednap Gyülekezetei, a Szent Név Mozgalom), a reformadventisták, a dávidista adventisták (akik Dávid királyságának megalapítását várják Izraelben, az Úr második eljövetele előtt), a karizmatikus/pünkösdistá adventisták (Az Ígéret/A Szentlélek Adventista Egyháza), stb.
2. Az első napi adventisták (Advent Keresztény Egyház, Isten Ábrahám Egyháza), a Biblia Diákjai (Jehova Tanúi), krisztadelphianusok, stb.
3. Richard Coffen („Why hasn't Jesus returned?”, *Adventist Today*, Fall 2016:20) kijelenti: abszolút semmit sem tudhatunk az Úr második eljöveteleéről, azt sem, hogy valaha valós módon fog-e bekövetkezni, vagy csupán lelki értelemben.
4. *Adventist Review*, 2019. október 1., online kiadás: www.adventistreview.org/1910-38.
5. *Fundamental Beliefs of Seventh-day Adventists*, Yearbook 2018:11.
6. Ralph Neall a „Have We Delayed the Advent?” című, a *Ministry* folyóiratban (1988. február) megjelent cikkében Ellen White-tól idéz: „Ahogy a csillagok haladnak roppant körforgásukban a számukra kijelölt pályán, úgy Isten sem siet és nem is késik szándéka véghezvitelében... Amikor az idő hatalmas mutatója ehhez az órához ért [Dániel 9:24–27], Jézus megszületett Betlehemben” (Jézus élete, 32. o.).
7. A karaita judaizmus kisebbségi mozgalom (mintegy 50.000 jelenlegi követővel), amely Egyiptomban jelent meg a VII. században, majd Irak területén és különböző zsidó központokban fejlődött tovább (VII–IX. század). A név a héber *qara'* szóból ered (jelentése: hív, olvas). Miközben a tradicionalista zsidók a farizeusok közvetlen leszármazottjai, a karaita zsidók csupán hasonlítanak a szaduceusokhoz, anélkül, hogy az utódaik lennének. A karaiták elutasítják a Mísna és a Talmud előírásait, az úgynevezett Szóbeli Tant, amiért a többi zsidók gyakran eretnekeknek, pogányoknak tekintik őket. Naptárukat a természeti jelenségek (például a Hold változása) megfigyelésére alapozva szerkesztették meg, így határozták meg a hónapok kezdetét, és sokszor egy hónappal lemaradtak a többi zsidótól az időszámítást illetően. Amerikában még mindig él mintegy 4000 karaita zsidó.
8. G. R. Knight, *Lest We Forget*, Review and Herald, Hagerstown, MD, 2008:35–107.
9. „Az Úr megmutatta nekem, hogy szétszórt gyermekeivel a harmadik angyal üzenetét közölni kell, de azt időhöz kötni nem szabad. Láttam, hogy sokan az időmeghatározás miatt felesleges izgalomba jutottak; a harmadik angyal üzenete azonban fellette áll az időmeghatározásnak. Láttam, hogy ez az üzenet saját alapján áll; nincs szüksége arra, hogy időmeghatározással erősítsük. Láttam, hogy hatalommal megy előre, és az Úr művét bevégi, és igazsággal megrövidíti.” (Ellen White, *Tapasztalatok és látomások*, 75.1)
10. Ellen White gyakran használta a „hatezer év” kifejezést, konvencionális szám gyanánt, lévén, hogy az adventista úttö-

Elképzeltek olyan magyarázatokat is, amelyek mindkét perspektívát elfogadják, azaz hogy az idő meghatározott, de feltételhez kötött is. *Meghatározott* abban az értelemben, hogy Isten leszögeztett egy időpontot, amely nem léphető túl, *feltételhez kötött* abban az értelemben, hogy az Egyház ezt az időpontot sietetheti, előre hozhatja.¹⁴

A tanulmány folytatásában elemezni fogjuk az Úr eljöveteleire vonatkozó legfontosabb bibliai kijelentéseket és azok teológiai és gyakorlati implikációit. ■

Florin Lăiu, a cernicai Adventus Egyetem bibliatanára

- rők által használt angol nyelvű Bibliában 1Mózes 1. fejezeténél a Kr. e. 4004-es év szerepelt. Közismert volt az állítás, miszerint Jézus az Ádám utáni 6000. évben jön el ismét, maga William Miller is azt hitte, hogy 1844 a 6000 év leteltét jelenti (Kai Arasola, *The End of Historicism...*, doktori disszertáció, Uppsala, 1990:2). Figyelmeztetnem kell azonban az olvasókat: a teremtés időpontjának kiszámítása több ismeretlen és feltételezésen alapszik. Az 1Mózes 5. és 11. fejezetében szereplő alapvető adatok több változatban maradtak fenn számunkra, a legrégebbi létező kéziratokból. Nem tudjuk, hogy az özvívzig csak 1656 év telt-e el, vagy akár 2500 év is, a Noétól Ábrahámig terjedő időszak pedig sokkal hosszabb kellett, hogy legyen, mint a ma szoréta szöveg alapján kiszámított 362 év, vagy a Septuaginta alapján kikövetkeztetett 1000. A „legszűkmarkúbb” számítások szerint is a Föld kora meghaladja a 6100 évet.
11. Nincs okunk azt feltételezni, hogy 2Péter 3:12 verse rosszul van fordítva. A görög *speudō* ige (jelentése: siettet [Károlinál: vár és sóvárog]) egy időben tárgyias és tárgyatlan ige. Egyedül itt a Bibliában tárgyias az igehasználat, a tárgy lévén a *tēn parousían* (Isten napjának eljövetele). A legtöbb és legjobb fordításban a következőképpen tolmácsolták ezt az igét: *hastening the coming* (NAB, NAS, NAU, NET, NRS, NOY, NKJ), *try to hasten its coming* (NJB), *work to hasten its coming* (CJB), *speed its coming* (NIV); *hâtez l'avènement* (NEG); *hâtez la venue* (TOB); *und beschleunigen* (HRD), *seine Ankunft beschleunigen* (EIN), *und beschleunigt seine Ankunft* (ZUR), *und beschleunigt* (ELB6); *properantes in adventum* (VUL), *apresurando la parusia* (CAB); *affrettate la venuta* (IEP, CEI). A vita a szótárírókat, lexikográfusokat is magával rántotta, akik egyedül 2Péter 3:12 verse esetében bizonytalanodnak el, gyakran mindkét jelentést megemlítve. Arnold V. Wallenkampf (*Aparenta întârziere a lui Isus*, EVS, Pantelimon, 2014:110–115) azt állítja, hogy itt az ige tárgyatlan formájával állunk szemben, ahogy a King James-változatban is feltűnik (*hasting unto*), de elismeri, hogy Ellen White 2Péter 3:12 versét mindkét értelemben használta, különböző alkalmak során (im. 111–112).
  12. A. G. Daniels, *Is Christ's Coming Being Delayed?*, Ministry, 1930. november.
  13. Lásd a következő próféciákat: Ézsaiás 2:1–5; 11:4–12; 19:18–25; 35:1–10; 60:1–22; 55–56; 65:17–25; 66:10–23; Jeremiás 3:14–18; 30:10–11, 18–22; 31:1–40; Ezékiel 37. és 40–48. fejezetei; Hóseás 14:4–9; Joel 2:26–32; 3:1–21; 9:11–12; Abdías 1:17–21; Mikeás 4:1–4, 6–7, 13; 5:1–15; 7:11–20; Sofonias 3:9–20; Zakariás 6:15; 8:2–23; 12:5–14; 14:7–11, 16–21. Mindezek a jövődölések, amelyek felől sok zsidó és keresztény azt reméli, hiszi, hogy a Jelenések ezer éve alatt teljesednek (Jelenések 20), Isten feltételes tervei voltak, költői nyelvezetben kifejezve (Jeremiás 18:6–10).
  14. Roger W. Coon, „How Soon is Soon”, *Adventist Review*, online edition.2000. www.adventistreview.org/archives/2000-1548/story1.html

VAN EGY KEVÉSBÉ FIGYELEMBE VETT TEOLÓGIAI PERSPEKTÍVA, AMELYET ÉRV GYANÁNT HASZNÁLNAK ANNAK A VÉLEMÉNYNEK AZ ALÁTÁMASZTÁSÁRA, HOGY JÉZUS VISSZAJÖVETELÉNEK ÓRÁJA UGYAN NINCS MEGHATÁROZVA, VISZONT SIETETHETŐ, ÉS EZT A „BÜZATERMÉS” (AZ UTOLSÓ NEMZEDÉK ÜDVÖZÜLTJEI), VALAMINT A „SZÖLŐ” (AZ UTOLSÓ NEMZEDÉK KÁRHOZOTTJAI) MEGÉRESE FELTETELÉZI. HA A SIETETÉSI ELMÉLETE MEGÁLLJA A HELYÉT, A KÉSLELTETÉS ELMÉLETE IS ÉRTELEM-SZERŰ, AHOGY JÉZUS PÉLDÁZATAI IS SUGALLJÁK.

A „Mihai Ionescu” Iskola

Isten azt tanácsolta a hetednapos adventistáknak, hogy a késői eső hatására elkezdődő hangos kiáltásig engedjék meg Neki, hogy csodát tegyen mindenikük által személyesen, de különösen azok által, akik 1879 óta e bűnterhes történelem utolsó idejében élnek; továbbá csodát tegyen az intézmények által is: egészségügyi, oktatási, jótékonyági, környezetvédelmi és természetesen az evangélium hirdetését szolgáló szervezetek, valamint a hármasszori üzenet határozott és erőteljes hirdetése által.

Egyházunk gyermekei, valamint azon családok gyermekei számára, akik az oktatási ajánlatunkat választják, jött létre Bukarestben a „Mihai Ionescu” Iskola, melynek célja Jézushoz hasonló fiatalokat nevelni.

Az intézmény nemrég ünnepelte fennállásának 20. évfordulóját. Mivel a történelmével kapcsolatos fontos információkat megtalálhatják az iskola honlapján és az évfordulóra készített brosúrában, olyan szempontokra szeretnék kitérni, amelyek bemutatják, hogy az iskola miként tesz eleget Istentől kapott küldetésének, hogyan teljesítenek az emberek, vagyis az oktatók, a tanárok, az adminisztratív személyzet és a szülők, az adventista gyermekek gyülekezetei, a Munténiai Egyházterület, amelyhez az iskola tartozik, a tanfelügyelőség, illetve a kerületi polgármesteri hivatal, és természetesen az iskola kincsei, a gyermekek.

Isten az iskolában emberek által dolgozik emberekért. Hogyan? Az oktatók lelki és akadémiai felkészültsége révén. Az az ember, aki Istenhez hasonló, egyben kiváló szakember is. Az oktatókat bátorítják, hogy szerezzenek magasfokú oktatói minősítést, miközben magatartásukban – az iskolában és azon kívül – arra törekednek, hogy egyre jobban hasonlítsanak a Nagy Tanítómesterhez.

A szülőknek mint az iskola családtagjainak szintén kiválóságra kell törekedniük a gyermeknevelésben. Mindkét irányból a közösen elfogadott értékrend áramlik a gyermekek felé. A 2019–2020-as tanévre például az alábbi értékrendekhez igazodik az intézmény: együttműködés, motiváció, tisztelet, empátia, minőség, kitartás, becsületesség, megbocsátás, innováció. Ezeket az értékeket bibliai személyek által szemléltetjük: havonta egy értéket négy bibliai személy által. A gyermekek olvasás, éneklés, imádkozás, memorizálás és

játékok segítségével sajátítják el a kitűzött értékrendet.

A formális és az informális tanterv egy kötelező, egyetemes, valamint egy opcionális szerkezetre épül. Ez utóbbi képezi minden iskola sajátos arculatát. Opcionális például *A bibliai irodalom megismerése*, amely által a gyermekek felfedezhetik, hogy az egyetemes irodalom és művészet nagy témái általában bibliai eredetűek. Megtanulhatják, hogy a Bibliában vannak a leghatározottabban hangsúlyozva az egyetemes erkölcsi értékek, és hogy a Biblia az esztétikai értékek forrása, a művészi szép leghivatottabb megfogalmazója. A bibliai dramaturgiák például ezen értékek megtapasztalásának hatékony érzelmi és értelmi eszközei.

További opcionális tananyagok: *Természetbarátok*; *Iskola másképp* (havi egy alkalommal); *Egészség-nap*; *Tanárok Napja*; *A könyv mint kincs*; *Segítek*; valamint *Erasmus*-program Lengyelországban és Németországban működő három olyan iskolával közösen, ahol az adventista egészségügyi értékrendhez igazodnak.

Kapcsolatok

A küldetésnyilatkozatban a következő olvasható: „A Mihai Ionescu Iskola tanulói és tanárai egy családot alkotnak, ahol mindenki tiszteletben és megbecsülésben részesül. A szocializáció állandó tanulási folyamat. Hogyan beszélj, viselkedj, hogyan légy hasznos, hogyan járulj ténylegesen hozzá annak a közösségnek a jólétéhez, amelybe Isten helyezett. Mindez állandó tananyag, amelyben az összes kommunikációs ismereteket fel kell használni.”

A teljes oktatási folyamat középpontjában a gyermek áll, szükségletei, képességei, elvárásai. Olyan gondoskodási modell ez, amely a gyermekeknek átadva hatalmas lelki és társadalmi értéké válik. A személyes és közös áhítatok és imák által az iskolában a legfontosabb az Istennel való kapcsolat. Ez nyújt ihletést az emberi kapcsolatokban, az embertárs iránti szeretet tudományában.

A Jézus kezébe helyezett gyémántnak, a Mihai Ionescu Iskolának csupán három oldalát mutatuk be. Akik azonban ezt a gyémántot csiszolják, az örökkévalóságnak dolgoznak. ■

**GYERMEKEINK
NEVELÉSE
BENIAMIN
ROȘCA**

Beniamin Roșca, nyugdíjas lelképásztor

BIBLIAI KALANDOK

1. Az alábbi szövegekben összekevertük néhány szó betűit. Ezek a bibliaversek ígéreteket közvetítenek. Arra bátorítunk benneteket, hogy tanuljátok meg ezeket kívülről, szó szerint. Próbáljátok meg tehát azonosítani a szavak helyes alakját.

- A. „**Ő pedig monda: Ami embereknél (NLHELTEETE) _____, (GÉLSEHETSE) _____ az Istennél.**” – (Lk 18:27)
- B. „**Ne (ÉJFL) _____, mert én (DELEV) _____ vagyok; ne (GÜGESDCJ) _____, mert én vagyok Istened; (EGERMŐLEKSÍTE) _____, sőt (KEMEGSÍTLEG) _____, és igazságom jobbajával támogatlak.**” – (Ésa 41:10)
- C. „**Minden (KATONDOTOG) _____ ő reá vessétek, mert (INKÉ) _____ gondja van reátok.**” – (1Pt 5:7)

**A NYÁJ
BÁRÁNYKAI
ALINA
CHIRILEANU**

Alina Chirileanu,
az Unió Gyermekosztá-
lyának aligazgatója

2. Isten nagyon sok ígéretet adott számunkra a 121. zsoltárban. Egészítsétek ki a mondatokat, és tanuljátok meg a zsoltárt kívülről.

1. Szemeimet a hegyekre emelem, onnan jön az én _____.
2. Az én _____ az Úrtól van, aki teremtette az eget és földet.
3. Nem _____, hogy lábad inogjon; nem szunnyad el a te _____.
4. Ímé, nem _____ és nem _____ az Izráelnek _____!
5. Az Úr a te _____, az Úr a te árnyékod a te jobbkezed felől.

6. Nappal a nap meg nem _____ téged, sem éjjel a hold.
7. Az Úr _____ téged minden gonosztól, _____ a te lelkedet.
8. _____ az Úr a te ki- és bemeneteledet, mostantól fogva _____!

FELVÉTELI JÚLIUS SZEPTEMBER

„Vénségetekig én vagyok az,
és megöszülésetekig én visellek;
én teremtetem és én hordozom,
én viselem és megszabadítom.”
Ézsaiás 46:4

Adventista
pasztorál teológia

Szociális
gondozás

Tanító- és
önököképzés

„Doctor Luca”
Egészségügyi Posztliceum

366 ÍGÉRET

Január

V	H	K	Sz	Cs	P	Sz
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

Február

V	H	K	Sz	Cs	P	Sz
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29

Március

V	H	K	Sz	Cs	P	Sz
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Április

V	H	K	Sz	Cs	P	Sz
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

Május

V	H	K	Sz	Cs	P	Sz
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

Június

V	H	K	Sz	Cs	P	Sz
1	2	3	4	5	6	
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

Július

V	H	K	Sz	Cs	P	Sz
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

Augusztus

V	H	K	Sz	Cs	P	Sz
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

Szeptember

V	H	K	Sz	Cs	P	Sz
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

Október

V	H	K	Sz	Cs	P	Sz
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

November

V	H	K	Sz	Cs	P	Sz
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

December

V	H	K	Sz	Cs	P	Sz
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

Február 21. – március 1.
- A diákok imáhete
Április 7. - A tanárok és
diákok éves tudományos
konferenciája

021 369 53 50
0744 685 123
uadventus.ro

Április 10-12. - Az Adventista
Misszió és Szociális Gondozás
Országos Konvenciója
Május 15-17. - Az Adventus
Egyetem Napjai

56775

